PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 226 (6304) | TRST, četrtek 23. septembra 1965

TUDI PAKISTAN JE SPREJEL POZIV VARNOSTNEGA SVETA

Indija in Pakistan sta ustavila sovražnosti v smislu poziva varnostnega sveta

Nekaj pred določenim rokom so pakistanska letala močno bombardirala Amricar - Indija sprejela Kosiginovo ponudbo in predlaga, naj bo sestanek v enem tednu ali dveh - V Delhiju zanikujejo kitajske trditve o uklonitvi ultimatu - Kitajski vojaki prekoračili indijsko mejo

NEW YORK, 22. — Varnostni svet Združenih narodov, ki se je sestal davi ob 7.37 na izredni seji, je določil, da se morajo sovražnosti med Indijo in Pakistanom ustaviti nocoj ob 22. uri. To so sklenili, potem ko je tudi pakistanski zunanji minister Buto sporočil, da Pakistan sprejema resolucijo Združenih narodov.

Poleg tega je indijska vlada sporočila sovjetskemu ministrskemu predsedniku Kosiginu, da sprejema njegov predlog za sestanek med Šastrijem in Ajubom Kanom v Taškentu z morebitnim Kosiginovim posredovanjem.

Predstavnik Združenih narodov je nocoj izjavil, da po vseh poročilih sta Indija in Pakistan ustavila sovražnosti ob 23. uri, kakor je bilo določeno. Dodal je, da Združeni narodi niso dobili poročil svojih vojaških opazovalcev o kakršni koli kršitvi sporazuma.

U Tant je takoj stopil v stik s predstavniki nekaterih držav, da skuša ustanoviti komisijo za nadzorstvo nad ustavitvijo sovražnosti.

Glavni tajnik OZN U Tant je sprejel danes vse ukrepe za povečanje števila vojaških opazovalcev OZN na kašmirski meji. U Tant računa, da bo lahko imel sto vojaških opazovalcev in šestdeset civilnih funkcionarjev.

Seja varnostnega sveta se je začela 23 minut pred potekom roka, ki ga je bil varnostni svet določil za ustavitev sovražnosti. Govoril je prvi pakistanski zunanji minister Buto, ki je ponovil obtožbe proti Indiji, da je napadla Pakistan. Ob 8.02 po srednjeevropskem času, t.j. dve minuti po poteku roka za ustavitev sovražnosti, je Buto prekinil svoj govor in prebral brzojavko predsednika Ajuba Kana, v kateri je rečeno, da resolucija varnostnega sveta od 20. septembra ni zadovoljiva. Vendar pa je pakistanska vlada «v interesu mednarodnega miru in z namenom, da se išče mirna rešitev spora, ukazala ustavitev bojev». Pakistanske čete ne bodo več streljale, «razen če ne bodo morale odgovoriti na streljanje nanje»; sovražnosti bodo ustavili «s pogojem, da tudi Indija stori isto».

Ker je Indija že včeraj sporočila, da sprejema ustavitev sovražnosti, je s tem izpolnjen prvi pogoj resolucije varnostnega sveta.

Buto je nato dejal, da morajo Združeni narodi storiti vse, da se najde sporazum o Kašmiru, ker bo Pakistan drugače zapustil Združene narode in bo «začel tisočletno vojno, veliko vojno samoobrambe». Buto je dalje dejal, da ustavitev sovražnosti ne zadostuje in da mora varnostni svet začeti resno obravnavati kašmirsko vprašanje. Dejal je, da se je varnostni svet osemnajst let igral s prihodnostjo Kašmira, in da se to ne more več nadaljevati ter da «5 milijonov ljudi ne more biti igrača v njihovih rokah». Dodal je, da Pakistan pušča Združenim narodom zadnjo priložnost, da rešijo to vprašanje, in je pripomnil: «Dovolite mi, da v imenu svoje vlade izjavim, da po tej zadnji priložnosti, ki smo jo dali varnostnemu svetu, če ne bodo Združeni narodi zastavili vseh svojih sil, svoje odgovornosti in svojega vpliva za pravično rešitev kašmirskega vprašanja, bo moral Pakistan zapustiti to organizacijo. Sklenili smo dati OZN zadnjo možnost, da odloči, kar lahko stori za pravično, mirno in trajno rešitev tega problema, toda smo tudi sklenili določiti končni datum. Po določenem času bo moral Pakistan zapustiti Združene narode, če ne bo varnostni svet sposoben sklepati na podlagi odgovornosti, ki jo ima. Ne pravim to v obliki ultimata, temveč kot častno obveznost za spoštovanje smotrov OZN. Tudi če bo Pakistan zapustil Združene narode, bo spoštoval listino OZN. Toda tedaj, gospodje, boste imeli tretjino sveta zunaj svojega organizma; in kot člani varnostnega sveta boste imeli nekatere države, ki se same označujejo za države».

Predsednik varnostnega sveta, ameriški delegat Golberg je prebral izjavo, s katero izreka zadovoljstvo vseh članov zaradi odločitve indijskih in pakistanskih voditeljev. Pri tem je dejal, da bodo morali vsi člani storiti vse, kar morejo, da najdejo trajen mir na tem področju. Pripomnil je, da je bil indijsko-pakistanski spopad morda najhujši problem, ki so imeli Združeni narodi z njim opravka, toda ustavitev sovražnosti je samo prvi korak za rešitev kašmirskega vprašanja. Varnostni svet mora sedaj začeti temeljno politično vprašanje, ki razdvaja obe državi. Ustavitev sovražnosti mora biti uvod v večje razumevanje, da se ta tragična vojna ne bo ponovila. Seja je bila s tem zaključena, ne da bi določili dan nove seje.

Predsednik indijske vlade Šastri je v parlamentu sporočil, da so poslali indijskim poveljnikom na fronti ukaz, naj ustavijo sovražnosti nocoj ob 23. uri, kakor je določil varnostni svet. Tudi pakistanski predsednik Ajub Kan je dal ukaz vojaškim poveljnikom, naj ustavijo sovražnosti ob 23. uri. Kljub temu, da se je Pakistan obvezal ustaviti sovražnosti nocoj, in da je na frontah že od včeraj skoraj povsod mirno, so pakistanska letala danes izkoristila še zadnje ure in močno bombardirala mesto Amricar blizu meje.

Indijski predstavnik v OZN je v zvezi s tem obtožil Pakistan, da je prekršil obljube, v zvezi z ustavitvijo sovražnosti. Sporočil je, da je bilo pri bombardiranju 42 mrtvih ali ranjenih. Indijski predstavnik je obvestil glavnega tajnika U Tanta, da je Indija mnenja, da je ta napad v nasprotju z duhom in črko ustavitve sovražnosti, ki jo je Pakistan sprejel, ter je poudaril, da bi ponovitev takega dejanja pripeljala do takega stanja, za katero bo odgovornost padla samo na Pakistan. Indijski delegat je sporočil, da je bil bombni napad izvršen ob 11.40 po srednjeevropskem času, to je nekaj ur potem, ko sta Indija in Pakistan sprejela poziv varnostnega sveta za ustavitev sovražnosti za 23. uro danes.

Nekaj ur pred uro, ki je bila določena za ustavitev sovražnosti, je indijski predstavnik izjavil, da so indijske čete napredovale približno 25 kilometrov na področju Sialkota in 15 kilometrov na področju Lahora. Indijske čete so napredovale približno za 45 kilometrov naprej od mesta Gadra v Rajastanu.

V zvezi s Kosiginovo ponudbo je Šastri izrekel priznanje Kosiginu in je sporočil, da so poslali v Moskvo sporočilo, da sprejemajo sovjetsko posredovanje. V Moskvi je predstavnik indijskega poslaništva izjavil, da je sprejem ponudbe dokončen in se v tem razlikuje od odgovora Pakistana, ki je ponudbo samo načelno sprejel. Nato je Šastri izjavil, da morata Indija in Pakistan živeti kot dobra soseda, in je dodal, da se bodo morali sedaj začeti razgovori o drugih problemih.

V odgovoru Kosiginu pravi Šastri, da se indijsko-pakistanski vrh v Taškentu lahko organizira «v enem tednu ali dveh, če se bodo to noč ustavile sovražnosti». Šastri je mnenja, da je čas zadosten, da se vojaštvo ene in druge strani vrne na položaje, na katerih je bilo pred izbruhom sovražnosti, in da se sestanek tehnično pripravi. Šastri pravi dalje, da, če bo dejansko prišlo do ustavitve sovražnosti, se je treba v veliki meri za to zahvaliti sovjetskemu posredovanju, ki ga Indija zelo ceni.

Šastri je v parlamentu govoril tudi o stanju na meji s Kitajsko in dejal, da je tu še vedno nevarno, toda Indija je stalno budna na vsej meji. Izrekel je upanje, da se bo moč izogniti hujši krizi s Kitajsko. Sporočil je, da so Kitajci v ponedeljek in torek prekoračili mejo na prehodu Nafula in v nekem drugem kraju ter so streljali na indijske postojanke in skusali še v drugih krajih prekoračiti mejo. Nocoj je indijska vlada protestirala pri kitajski vladi zaradi včerajšnjega vdora 60 kitajskih vojakov na indijsko ozemlje. To se je zgodilo na meji med Kitajsko in indijsko državo Utar Pradeš, ki je na polovici poti med Kašmirom in Sikkimom.

Kar se tiče kitajskih trditev, da se je Indija uklonila kitajskemu ultimatu ter da je porušila svoje vojaške utrdbe «na kitajskem ozemlju ob sikimski meji», je Šastri izjavil, da so te izjave «plod njihove fantazije».

Kitajski tisk pa piše danes pod velikimi naslovi, da se je Indija uklonila kitajskemu ultimatu ter da je porušila utrdbe na meji. Agencija «Nova Kitajska» pa je ostro napadla Združene narode, ZDA in Sovjetsko zvezo trdeč, da ukaz o ustavitvi sovražnosti «odobrava napadalne ambicije indijskih imperialistov».

Kosigina, ki je predlagal sestanek na sovjetskem ozemlju pa obtožuje, da «ne razlikuje dobrega od slabega in napadalca od žrtve. Poleg tega sploh ni omenil pravice kašmirskega ljudstva do samoodločbe».

Pakistanski predsednik Ajub Kan je govoril nocoj po radiu in izjavil, da bodo pakistanski vojaki ostali za sedaj na sedanjih položajih. Dodal je, da je Pakistan sprejel ustavitev sovražnosti, da «pokaže svetu svojo dobro voljo, da želi mir». Dalje je dejal, da so svetovne velesile, ki so zastopane v varnostnem svetu, zagotovile Pakistanu, da se zavedajo resnosti kašmirskega vprašanja. Izrekel je upanje, da bodo takoj sprejeli ukrepe, da se začnejo konkretni koraki, ki naj omogočijo rešitev kašmirskega spora.

ZASEDANJE GLAVNE SKUPŠČINE OZN

Izvoljeni predsedniki posameznih odborov skupščine

Izvoljeni so bili tudi podpredsedniki skupščine - Na sedanjem zasedanju bodo razpravljali tudi o kitajskem predstavništvu

NEW YORK, 22. — V začetku današnje seje glavne skupščine OZN je predsednik Fanfani obvestil skupščino o sporazumu za ustavitev sovražnosti med Indijo in Pakistanom. Zahvalil se je obema stranema, ki sta pokazali dobro voljo in sprejeli odločitev varnostnega sveta. Dodal je, da se delo skupščine začenja zaradi tega v boljšem ozračju. Izrekel je priznanje tudi naporom glavnega tajnika U Tanta.

Kar se tiče izida včerajšnjega glasovanja za izvolitev predsednika skupščine, so danes sporočili, da so bili včeraj objavljeni podatki netočni zaradi pomote. Od 114 članov sta bila dva odsotna, vsi ostali pa so glasovali za Fanfanija. Odsotna sta bila predstavnika Dominikanske republike in Hondurasa.

Skupščina je danes izvolila predsednike posameznih odborov. Madžarski predstavnik Caroly Csatorday je bil izvoljen za predsednika političnega odbora, ki bo obravnaval zlasti razorožitveno vprašanje. Predstavnik Haitija Carlet Auguste bo predsednik posebnega političnega odbora. Belgijski predstavnik Pierre Forthomme je bil izvoljen za predsednika gospodarskega odbora, mehiški predstavnik Francisco Cuevas Cancino pa za predsednika socialnega odbora. Iranski predstavnik Majid Rahnema bo predsedoval odboru za dekolonizacijo, tunizijski predstavnik Najib Bouziri odboru za proračun in upravne zadeve, predstavnik ZAR El Erian pravnemu odboru. Izvoljeni so bili še podpredsedniki skupščine, kakor sledi:

1. afriška in azijska skupina: Burundi, Kuvajt, Srednjeafriška republika, Sierra Leone, Maroko, Laos in Malezija. 2. Vzhodnoevropska skupina: Poljska. 3. Latinskoameriška skupina: Paragvaj, Čile in Gvatemala. 4. Zahodnoevropska skupina: Španija. 5. Skupina stalnih članov varnostnega sveta: ZDA, SZ, Francija, Velika Britanija in Formoza.

Predsedstvo skupščine je soglasno in brez glasovanja sklenilo sprejeti na dnevni red vprašanje kitajskega predstavništva.

Glavni tajnik OZN U Tant in predsednik skupščine Fanfani sta prisostvovala popoldne slovesnosti, med katero so dvignili na drog zastavi dveh novih držav, ki sta bili sprejeti sinoči v OZN, t. j. Gambije in Singapura. Glavni tajnik U Tant je v svojem pozdravu poudaril, da pomeni vstop drugih dveh držav v OZN nadaljnji korak za razvoj Združenih narodov. Govoril je nato o razvoju, ki je pripeljal do neodvisnosti Gambije, katere zgodovina «gre nazaj v peto stoletje pred Kristusom». O Singapuru je U Tant poudaril «življenjsko vlogo v okviru svetovne trgovine in njegov stalni industrijski razvoj». Ugotovil je, da se je Singapur ločil od malezijske federacije in ostal s to v prijateljskih odnosih.

Poleg Gambije in Singapura so bili včeraj sprejeti v OZN tudi Maldivski otoki. Zastavo te države bodo dvignili na drog, ko bo prišel njen predstavnik.

Francija in NATO

PARIZ, 22. — Po današnji seji francoske vlade je minister za informacije Peyrefitte izjavil, da so na seji z zadovoljstvom sprejeli na znanje razvoj v Kašmiru. Dalje je Peyrefitte izjavil, da udeležba zunanjega ministra de Murvilla na sedanjem zasedanju OZN pomeni: «1. da se je OZN odpovedala politiki intervencije, in 2. da francoska vlada želi, da je njen zunanji minister navzoč v OZN med obiskom papeža».

Nato so časnikarji vprašali za pojasnila v zvezi z včerajšnjim člankom v «New York Herald Tribune», češ da namerava de Gaulle zahtevati, naj se ameriška oporišča v Franciji postavijo pod poveljstvo francoskih generalov. Peyrefitte je odgovoril: «General de Gaulle ni izrekel ameriškemu državnemu podtajniku Ballu besed, ki mu jih pripisujejo. Predsednik republike je izrecno rekel Ballu, da je Francija v atlantskem zavezništvu in bo v njem ostala. Kar se tiče organizacije, je Francija mnenja, da jo je treba revidirati, in to najpozneje leta 1969.»

Predstavnik je dalje izjavil, da je francoska vlada «vedno imela dobre odnose s kanclerjem Erhardom in da je zadovoljna, da bo te odnose lahko nadaljevala».

Fanfani in U Tant

NA SESTANKU Z MINISTROM PRETIJEM

Nepopoln sporazum s sindikati o delni preureditvi državne uprave

Komisije senata so nadaljevale razpravo o proračunih raznih ministrstev - Dolci obtožuje ministra Mattarello, da je bil izvoljen s podporo mafije - Spagnolli o popravilih na ladji «Michelangelo»

RIM, 22. — Minister za reformo javne uprave Preti se je zvečer ponovno sestal s predstavniki sindikalnih organizacij, da proučijo vprašanja, ki so povezana s predvideno reformo ministrstev. Sestanek bi moral biti že dopoldne, vendar so bili nekateri sindikalni predstavniki zadržani, tako da so ga prenesli na popoldne. Zato so prenesli tudi sejo medministrskega odbora, ki se bo sestal jutri zjutraj.

Po sestanku je minister Preti izjavil, da so po njegovem mnenju sindikalne organizacije načelno soglasne o nekaterih najvažnejših vprašanjih, ki se nanašajo na: znižanje organikov za vse funkcionarje, zaporo sprejemanja novih uslužbencev, sodelovanje sindikalistov v komisiji, ki bo pomagala vladi pri sestavljanju zakonskih dekretov, in skrajšanje roka za izdajo teh dekretov. Sindikalne organizacije nimajo pomislekov glede novega kriterija o določanju plač vodilnih uslužbencev, toda so soglasne, da novi zakon ne sme vsebovati gospodarskih določil za osebje, kar je treba urediti pri celotni preureditvi plač. Minister je obljubil, da bo jutri poročal medministrski komisiji.

Predstavnik CISL je izjavil, da so v celoti pozitivno ocenili predvidene ukrepe, čeprav ne rešujejo odločno vprašanja moderne in racionalne ureditve državne uprave. Dodal je, da so izključili preureditev plač vodilnih uslužbencev, ker morajo to urediti za vse kategorije državnih uslužbencev v celoti.

Predstavnik CGIL pa je pozitivno ocenil nekatere dele ukrepov, istočasno pa ponovno zahteval, naj vlada točno določi rok o začetku pogajanj za preureditev položajev in plač za vse državne uslužbence ter rok, od kdaj bo pričela veljati preureditev. Brez takih obveznosti bi sprejem sedanjih ukrepov lahko pomenil sprejemanje pogojev brez zagotovil. Zaključil je, da se bo izvršni odbor sindikalne organizacije sestal in dokončno odločal v soboto.

Danes so zasedale skoro vse komisije senata, ki proučujejo proračun posameznih ministrstev za prihodnje leto, in na katerih so poročali odgovorni ministri.

Minister za trogvinsko mornarico Spagnolli je dejal, da je treba združiti v pristojnost njegovega ministrstva vse dejavnosti, ki so povezane s pomorstvom: pristanišča, ladjedelnice, trgovska mornarica in podobno, ker bo le tako mogoče voditi enotno pomorsko politiko.

Nato je minister ugotovil določen napredek v trgovinski mornarici, ki je postala «mlajša» in je torej bolj v skladu s potrebami. Treba je doseči še kvalitetno izboljšavo, tako da se bo mornarica specializirala za posamezne vrste prevozov.

Minister je potrdil vesti o ukinitvi nekaterih ladjedelnic, oziroma o njih reorganizaciji, da bodo preusmerili njih proizvodnjo. (Po vsej verjetnosti je v tem seznamu tudi ladjedelnica Sv. Marka, katere obstoj je resno ogrožen. Op. ur.) Istočasno pa je minister zagotovil, da ni nevarnosti za odpuste v prizadetih ladjedelnicah.

Prav v tej zvezi pa je zanimiv in značilen ministrov odgovor na vprašanja senatorjev, če bo treba popraviti novo veliko potniško ladjo «Michelangelo», ki je bila zgrajena v Genovi, in če so točne vesti o ostavkah in odpustih vodilnih osebnosti genovske ladjedelnice, do katerih je prišlo zaradi napak pri graditvi te prestižne ladje. Minister je potrdil, da bodo oktobra pričeli popravila na ladji, da bo dosegla podobno dovršenost kot «Raffaello», ki so jo zgradili v ladjedelnici Sv. Marka. Glede ostavk in odpustov pa se je izgovoril na pristojnost ministrstva za javne udeležbe.

Minister za zdravstvo Mariotti je govoril o resnih pomanjkljivostih zdravstvene, higienske in zavarovalne dejavnosti, češ da je treba «voditi stalno borbo, da se izpopolnijo najhujše vrzeli, ne da bi se rešile najnujnejše potrebe države». Vendar pa je ugotovil določen napredek in je navedel vrsto že sprejetih ukrepov, kot tudi da so izdelali tri osnovne zakone, ki se nanašajo na reformo psihiatrične pomoči, reformo bolnišnic in reformo visjega inštituta za zdravstvo. Bistveni napredek pa bo dosežen, ko bodo v pristojnosti ministrstva za zdravstvo vse zdravstvene strukture, vključno zavarovalni zavodi. Obsežno je minister govoril tudi o farmacevtskih uslugah, in to o reorganizaciji registracije zdravil, nadzorstvom nad njih škodljivostjo kot tudi o določanju cen.

Minister Corona je pred dnevi že poročal komisiji za industrijo o turistični dejavnosti, danes pa je v komisiji za notranje zadeve senata govoril o drugem delu svojega ministrstva, ki se ukvarja s predstavami. Pozval je senatorje, naj naglo odobrijo filmski zakon, češ da do sedaj še ni bilo slabih posledic, ker tega zakona še ni, saj so letos pričeli snemati 211 filmov. Lahko pa pride do prave krize, ker je položaj filmske industrije negotov. Znatno se je izboljšal položaj dramskih gledališč, ki so v zadnji sezoni zabeležila 14.9 odstotka višji obisk in za 11.4 odst. višji inkaso. Tudi za dramska gledališča je treba izdati nov zakon, ki ga je ministrstvo skoro dokončno izdelalo.

Zelo resen je položaj Oper in sedaj zakonski osnutek proučujejo finančna ministrstva, da zagotovijo potrebna sredstva, ki pa niso majhna.

Komisija senata je v tej zvezi soglasno odobrila resolucijo, v kateri ugotavljajo krizo oper in pozivajo vlado, naj takoj predloži parlamentu z naglim postopkom zakonski osnutek, ki se nanaša na ureditev

(Nadaljevanje na 2. strani)

Carstens v Moskvi

MOSKVA, 22. — Podtajnik v zahodnonemškem zunanjem ministrstvu Karl Carstens, ki je prišel na obisk v Moskvo, se je danes pogovarjal s pomočnikom zunanjega ministra Kuznjecovom. Carstens je prišel v Moskvo, da se danes uradno udeleži nemškega dneva na mednarodni razstavi kemije. Toda njegov prihod je tudi političnega značaja in ima nalogo predvsem proučiti možnosti izboljšanja odnosov med Bonnom in Moskvo. V ponedeljek se bo Carstens sestal s pomočnikom zunanjega ministra Semenovom.

BONN, 22. — Na današnji seji vodstva demokristjanske parlamentarne skupine so sklenili, da bodo izvolili kanclerja na seji Bundestaga, ki bo 20. oktobra. Kakor je znano, je demokristjanska stranka znova določila Erharda za kanclerja. Medtem se pogajajo za sporazum o nadaljevanju koalicije med demokristjani in liberalci.

Razgovor med Saragatom in predsednikom Venezuele

V vseh državah Latinske Amerike so se pritoževali nad zaprtostjo evropskega skupnega tržišča

CARACAS, 22. — V palači «Amarilla», sedežu ministrstva za zunanje zadeve Venezuele je predsednik Leoni priredil včeraj zvečer sprejem in večerjo na čast predsednika Saragata. Med kosilom je predsednik nazdravil Saragatu in dejal, da ta obisk pomeni izraz toplega prijateljstva obeh držav. Nato je orisal zgodovinske vezi, ki povezujejo Venezuelo z Italijo. Predsednik Leoni je obširneje orisal napore za gospodarski in socialni razvoj države ter govoril tudi o mednarodnih vprašanjih. Večer se je zaključil s sprejemom, katerega se je udeležilo okoli dva tisoč povabljencev.

Danes je predsednik Saragat prisostvoval raznim svečanostim in se je dobro poldrugo uro pogovarjal s predsednikom Leonijem o najvažnejših političnih vprašanjih mednarodnega značaja kot tudi o dvostranskih odnosih. Najprej sta se predsednika pogovarjala sama, nato pa sta razgovoru prisostvovala tudi venezuelski minister za zunanje zadeve Iriarren Borges in italijanski podtajnik za zunanje zadeve Storchi. Razprava se je nanašala prvenstveno na vprašanja miru, razorožitve in Organizacije združenih narodov kot tudi na vprašanja povezave Evrope in Latinske Amerike. O razgovorih bodo jutri izdali uradno poročilo.

Po razgovoru je podtajnik Storchi dejal italijanskim novinarjem, da običajno govorimo o odnosih med Evropo in ZDA, sedaj pa moramo te odnose razširiti na Latinsko Ameriko, ki postajajo vedno pomembnejši. Razumljivo je, da ima pri tem razgovoru važno vlogo Evropsko skupno tržišče. Italijanski predstavniki so v tej zvezi ponovili v vseh državah, ki so jih obiskali, znano stališče, da se Italija strinja tudi s političnim združevanjem Evrope, ki pa mora biti odprta za sodelovanje z drugimi državami in v konkretnem primeru z državami Latinske Amerike.

Storchi se je že dopoldne sestal z zunanjim ministrom, s katerim sta obravnavala predvsem gospodarska vprašanja in razvoj trgovinske izmenjave, pri katerem je treba upoštevati dejstvo, da je dosegel deficit venezuelske trgovinske bilance z Italijo lani 12 milijard lir. Razpravljali so o tehničnem sodelovanju, o možnosti italijanskih investicij in o izseljevanju.

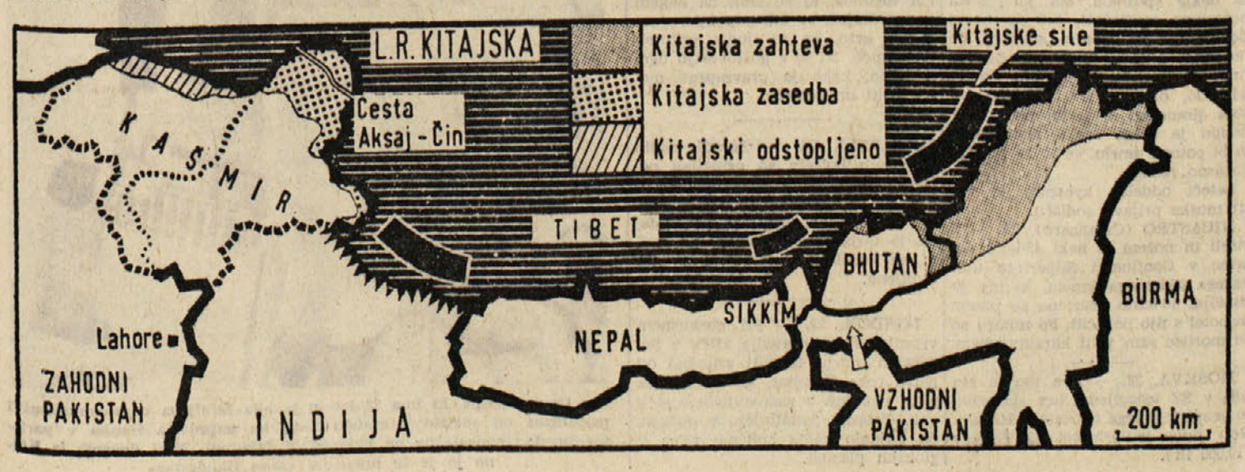

Začetek debate v grškem parlamentu

ATENE, 22. — Ob 19. uri se je v atenskem parlamentu pričela debata o zaupnici Stefanopulosovi vladi. Parlament so zastražile močne policijske sile in policisti stražijo na vseh cestah, ki vodijo proti poslopju. Zastražili so tudi kraljevo palačo in ministrstva. Na Trgu ustave so oklepni avtomobili opremljeni z napravami za metanje solzilnih bomb. Na tak način skuša policija preprečiti kakršno koli demonstracijo proti vladi.

Stefanopulos je v uvodu svoje izjave dejal, da se bo njegova vlada prvenstveno trudila, da vzpostavi mir, red in «moralno enotnost dežele». Že po prvih besedah je prišlo do glasnih protestov poslancev levičarske stranke EDA in poslancev, ki so ostali zvesti Papandreuju. Stefanopulos je v nadaljevanju govora ugotovil, da je povzročena škoda zaradi vladne krize zelo velika, in da mora vlada sprejeti primerne ukrepe, da stabilizira gospodarstvo in utrdi drahmo. Gospodarski razvoj vidi v mednarodnem sodelovanju zlasti v okviru evropskega skupnega tržišča. Glede oboroženih sil je dejal, da je treba onemogočiti kakršen koli manever strank v okviru vojske ter zagotovil, da bo ostala Grčija «zvesta vsem zavezništvom». Obširno je govoril o ciprskem vprašanju ter pozval OZN, ki bo o tem vprašanju razpravljal na sedanjem zasedanju, naj ostane zvesta načelu o samoodločbi za ciprsko prebivalstvo, ne da bi se prekinila pogajanja s Turčijo.

Kot na prejšnjih debatah o zaupnicah, tudi med debato o zaupnici Stefanopulosu, ne bodo govorili poslanci, ki so ostali zvesti Papandreuju. Papandreu sam pa bo stopil v dvorano parlamenta samo med glasovanjem.

Preiskovalna komisija druge stopnje je izključila iz vojske osem častnikov, ki jih obdolžujejo, da so bili vmešani v «zaroto ASPIDA».

Vejvoda pri Moru

RIM, 22. — Predsednik vlade Aldo Moro je sprejel dopoldne v palači Chigi jugoslovanskega vele. poslanika v Rimu Iva Vejvodo.

Obmejni promet med SFRJ in Avstrijo

LJUBLJANA, 22. — Danes se je pričelo šesto redno zasedanje stalne mešane jugoslovansko-avstrijske komisije za mejni promet. Pričakuje se, da bodo na zasedanju dosegli sporazum o razširitvi mejnega prometa, ki bo med drugim dal možnost lastnikom propustnic, da namesto štirikrat kot doslej, šestkrat mesečno prekoračijo mejo. Na zasedanju bodo govorili tudi o novih mejnih prehodih.

Brandt se bo odrekel poslanskemu mandatu

BONN, 22. — Socialdemokratski voditelj Willy Brandt je nocoj sporočil na tiskovni konferenci, da se bo odrekel parlamentarnemu mandatu in bo obdržal mesto zahodnoberlinskega župana. Zelo verjetno bo novi voditelj opozicije v parlamentu Fritz Erler. Za sedaj je Brandt še vedno predsednik stranke.

Tito je prispel na obisk v Sofijo

Prebivalstvo ga je prisrčno pozdravilo - V svojem pozdravnem govoru je Tito poudaril tradicionalno prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Bolgarije

SOFIJA, 22. — Predsedniku republike maršalu Titu, ki je prispel danes z visokimi jugoslovanskimi državnimi in političnimi funkcionarji, na petdnevni obisk v Bolgarijo, je prebivalstvo Sofije priredilo veličasten sprejem. Visokega gosta so na sofijski železniški postaji pozdravili prvi tajnik CK KP Bolgarije in predsednik ministrskega sveta Todorov Živkov, predsednik prezidija ljudske skupščine Bolgarije in druge visoke osebnosti ter člani diplomatskega zbora. V pozdravnem govoru na postaji je Todor. Živkov poudaril, da narode Jugoslavije in Bolgarije vežejo staro tradicionalno prijateljstvo, skupna borba za narodno in socialno osvoboditev, skupni smotri in ideali za graditev socializma ter skupni napori za zmago miroljubnega sožitja v mednarodnih odnosih.

Maršal Tito je poudaril, da je pomen njegovega obiska posebno v tem, da bo lahko z bolgarskimi voditelji izmenjal misli o raznih vprašanjih s področja dvostranskih odnosov in o mednarodnem položaju. «Poleg tega, je dejal Tito, se želimo iskreno pogovoriti o tem, kar bi bilo potrebno storiti, da bi naši dve deželi čim hitreje korakali naprej po poti graditve socializma in komunizma».

Na poti s postaje do rezidence je prebivalstvo Sofije toplo pozdravilo predsednika republike Jugoslavije, ki je po osemnajstih letih ponovno obiskal Bolgarijo. Popoldne je Tito položil venec na mavzolej Georgija Dimitrova, zatem pa je obiskal prvega tajnika CK Bolgarije Todora Živkova in predsednika prezidija Georgija Drajkova. Med obiskom so si državniki izmenjali odlikovanja.

Nocoj sta prezidij ljudske skupščine KP Bolgarije in ministrski svet Bolgarije priredila slovesen sprejem v čast predsedniku Tita.

Zvišalo se bo število ameriških vojakov v Vietnamu

SAJGON, 22. — Zvedelo se je, da se bo število ameriških vojakov v Vietnamu povečalo nad 125 tisoč mož, kakor je nedavno sporočil Johnson. Zatrjuje se, da bo to število preseglo dvesto tisoč mož.

V Sajgonu se je zvedelo v obveščenih krogih, da je ameriške vojaško poveljstvo zahtevalo od Washingtona dovoljenje za uporabljanje «solzilnega» plina pri vojaških operacijah v Južnem Vietnamu, zlasti v akcijah proti podzemeljskim utrdbam osvobodilne vojske.

Danes so enote osvobodilne vojske prvikrat napadle enote prve ameriške konjeniške divizije v njihovem oporišču v An Ke. Streljanje je trajalo deset minut, podrobnosti niso znane.

Ameriški, južnovietnamski, avstralski in novozelandski vojaki nadaljujejo operacije v bližini Sajgona, kjer domnevajo, da so položaji osvobodilne fronte. Operacije trajajo že en teden, vendar pa je do sedaj prišlo le do spopadov z manjšimi skupinami vojakov osvobodilne fronte. Ameriška letala so danes ponovno bombardirala to področje. Poleg tega so ameriška letala bombardirala tudi razne kraje v Severnem Vietnamu. Agencija Nova Kitajska poroča iz Hanoja, da so ameriška letala v avgustu dvakrat metala strupene snovi na ozemlje pokrajine Kon Tum v Severnem Vietnamu.

V Sajgonu je vojaški predstavnik izjavil, da so člani osvobodilne vojske izvršili v tednu od 11. do 18. septembra v Sajgonu in okolici 40 bombnih atentatov proti južnovietnamski policiji.

V ponedeljek je bila v Danangu protiameriška demonstracija, pri kateri je sodelovalo zlasti veliko število žensk. Policija je demonstrante razgnala. Tri demonstrante so potem obsodili na smrt, dva pa na dosmrtno ječo. Obsojene na smrt so imeli ustreliti danes, a so usmrtitev zadnji trenutek odložili.

Zahodni Nemci verjamejo v mejo na Odri in Nisi

BONN, septembra. — Cyrankiewiczev obisk v Parizu je bil hud udarec za bonko vlado Niso pa je toliko prizadele izjave poljskega premiera, da francoski predsednik priznava mejo na Odri in Nisi, da torej vztraja pri tem, kar je rekel leta 1959; za Bonn boleče je dejstvo, da francoska vlada ni niti z besedico «popravila» Cyrankiewiczevih izjav, da se ni niti formalno distancirala od gostovih besed, kot se je spomladi med obiskom sovjetskega zunanjega ministra. Za «največjega prijatelja Nemcev», de Gaulla, je torej zahodna poljska meja dokončna; da se s tem vprašanjem tudi ostali zahodni zavezniki v resnici več ne ukvarjajo, je tudi že znano — zahodnonemški veleposlanik v Washingtonu je moral tri dni moledovati po State Departementu, preden so mu «priskočili na pomoč» in ponovili stališče potsdamske konference, da je treba vprašanje vzhodne nemške meje dokončno rešiti ob podpisu mirovne pogodbe. «Bonn je precej sam s svojimi pogledi,» ugotavlja hamburška «Die Welt».

Bonn s svojimi pogledi ni sam le v odnosu do tujine, tudi zahodni Nemci sami priznavajo to mejo za dokončno. Resnično, naj poteka pogovor s komerkoli v zvezni republiki, nihče se niti za trenutek ne pomišlja odgovoriti pritrdilno, kadar gre za vprašanje, ali je za Nemce meja na Odri in Nisi meja. «Na oni strani ni več Nemcev«. »Nekaj moramo plačati za tisto, kar se je zgodilo pod Hitlerjem». «Vsi bi bili proti, če zahtevali vzhodne pokrajine». «Govoričenje o Odri in Nisi je poneumljanje ljudstva». «Saj niti srednja Nemčija (Nemška demokratična republika) ni naša!» — to so karakteristični odgovori današnjih zahodnih Nemcev. Vzhodna meja v resnici ni več problem, če je kdaj sploh bila.

Zakaj se torej bonska vlada s tako vehemenco ukvarja s tem vprašanjem? Zakaj je speaker zvezne vlade, Günther von Hase, prejšnji teden trikrat in ne da trenil z očesom, zagotavljal zbranim, rahlo muzajočim se tujim novinarjem, da je provizoričnost vzhodne meje eno izmed bistvenih motivov zahodnonemške zunanjepolitične dejavnosti?

V tako imenovanih «bonskih krogih» nikakor ni težko otipati notranjo strukturo tega stališča, ki daje celotni zahodnonemški zunanji politiki rahel nadih utopističnosti in neresnosti.

Po vsem, kar človek sliši, bi bilo zmotno trditi, da pretežna večina odgovornih zahodnonemških politikov resno upošteva možnost ponovne združitve nekdanjih vzhodnih pokrajin — Slezije, Vzhodne Prusije, Gdanska, Pomorjanske — s sedanjima ali «bodočo» Nemčijo. Če govorijo o tem, potem samo na nedeljskih begunskih zborovanjih, ko jim v bistvu gre samo za pridobivanje volivcev; toda tudi to bo ponehalo, pravijo, kajti mlada generacija, potomci beguncev izpred dvajsetih let, je skoraj popolnoma zgubila potrebo po «stari domovini». Seveda, ta zasebni realizem ne izključuje možnosti, da v «ugodni mednarodni situaciji» spet zahtevajo svoj «tradicionalni življenjski prostor» in v zvezni republiki je še vedno dovolj skupin — vendar uradno samo toleriranih — ki vidijo možnost za ponovno združitev v mejah iz leta 1937 samo v vojni in ki skušajo zahodne Nemce na to tudi «duhovno pripraviti». Vendar pa je vse to daleč izven jedra današnje zahodnonemške politične zavesti. Če si današnji zahodni Nemec v nacionalnem oziru sploh kaj želi, potem si — dokaj neopredeljeno sicer — želi združitev s «srednjo» Nemčijo, torej NDR; in tudi ta želja naglo plahni. Vzhodno od Odre in Nise pa zanj ni več Nemčija.

Bonn «vztraja» torej iz formalnih razlogov in ti so bolj prekupčevalske narave. Nekateri kolikor toliko neodvisni zahodnonemški časopisi razlagajo, za kaj gre: meja na Odri in Nisi je «cena», ki jo je zvezna republika pripravljena plačati, kadar bo prišel čas medsebojnih koncesij. «Zakaj bi se naši pravici odrekli, če za to nič ne dobimo?», je zapisala «Frankfurter Allgemeine Zeitung» ob «francosko-poljski oferi». Zahodononemška vlada zavrača potsdamski sporazum in mu ne prisoja niti najmanjše veljavnosti, toda krčevito se oklepa enega samega stavka v potsdamski deklaraciji: «...Vprašanje vzhodne meje bo dokončno rešila mirovna pogodba z Nemčijo». Iz tega izvaja, da ima pravico in celo dolžnost vztrajati pri tezi o provizoriju, dokler ne bo napočil trenutek za rešitev celotnega nemškega vprašanja. V sedanji politični konstelaciji to seveda pomeni, da se namerava odreči vzhodnim pokrajinam šele takrat, ko bo nasprotna stran pripravljena razpravljati o «sovjetski okupacijski coni». Zvezna republika je pripravljena odstopiti «vzhodno» Nemčijo, če dobi za to «srednjo» Nemčijo, to je bistvo zahodnonemške politike z Odro in Niso in zato je tako občutljiva in zamerljiva, kadar zahodne zaveznice, naveličane bonskih konstrukcij, govorijo o nemškem vprašanju v razumljivem jeziku.

«Pravno stališče» bonske vlade glede vzhodne meje v resnici nikakor ne temelji na Potsdamu, temveč na uradni teoriji o «eni nemški državi»; ta teorija pa je brez realnih temeljev. «Pravno stališče» Bonna namreč ne upošteva resničnosti, ki je nastala po Potsdamu, namreč obstoj Nemške demokratične republike, obstoj dveh nemških držav. Prav s pravnega stališča, in sicer mednarodno pravnega, zvezna republika nima legitimacije za tako ali drugačno razpravljanje o «vzhodni meji» — ta meja je namreč meja neke druge države, vzhodnonemške. Vzhodnonemška država pa je sklenila s svojo vzhodno sosedo Poljsko veljavno pogodbo, ki določa mejo na Odri in Nisi. Ta meja torej ni blago, s katerim bi Bonn lahko kupčeval, in zato tudi nima nobene cene zanj. Nekaj, česar nima, Bonn ne bo nikomur prodal in za to tudi ničesar dobil.

Socialdemokratski kanclerski andidat Willy Brandt je na svoji zadnji tiskovni konferenci pred volitvami izjavil nekaj, po čemer bi lahko sklepali, da je pripravljen na nekakšno pogajanje ali barantanje. Rekel je namreč: «Gospod Cyrankiewicz naj nikar ne misli, da bo dobil zahodno mejo v Parizu». Nadaljevanje te misli bi bilo: dobi jo lahko samo v Bonnu. Neki novinar je na to pravilno pripomnil: «Kaj bi hodil v Bonn po nekaj, kar že ima?».

V Gradcu je proces proti skupini Avstrijcev, ki so obtoženi dinamitnih atentatov v Gornjem Poadižju. Glavni obtoženec je dr. Norbert Burger (na desni); pogovarja se s svojima branilcema

Brez dovoljenja sta izvažala bombnike

MIAMI, 22. — Francoz Henri de Montmartin ter Anglež John Hawke sta obtožena, da sta izvozila v «tuje države» brez dovoljenja sedem bombnikov «B-26». Obadva so v soboto v Miaminju aretirali carinski agentje. Za njuno začasno svobodo je bila postavljena varščina 25.000 dolarjev. Čeprav predstavnik sodišča ni hotel povedati, za katere države gre, se je vendar od dobro obveščenih krogov izvedelo, da gre za evropske države «zavezнice ZDA». Razen 7 bombnikov, ki sta jih kupila v Tucsonu (Arizona), sta Montmartin in Hawke izvozila tudi nadomestne dele za letala in drug vojaški material.

Conrad in Cooper na Madagaskarju

TANNARIVE (Madagaskar), 22. — Velika množica je sprejela ameriška astronavta Charlesa Conrada in Gordona Cooperja, ki sta prišla na dvodnevni obisk v Tannarive.

PRAGA, 22. — Ravnatelj italijanskega inštituta za statistiko De Meo je prišel v Prago na uraden obisk. Povabila ga je češkoslovaška centralna komisija za statistiko.

Oktobra meseca v Vidmu razstava risb Tiepola

VIDEM, 22. — *Otvoritvena slovesnost prve razstave risb Giambattiste Tiepola bo 10. oktobra v Vidmu. Razstava se pripravlja v Lionellovi palači. Razstavljenih bo 118 del in sicer 43 iz tržaškega muzeja za zgodovino in umetnost, 30 iz Victoria and Albert Museum iz Londona, 7 iz ustanove Horn v Firencah, 4 iz muzeja Boymans Van Beuningen iz Kotterdama, 4 iz mestnega muzeja v Bassanu, po 3 iz Sforzovega gradu v Milanu in iz mestnega muzeja v Vidmu, po 2 iz Pomeranskega muzeja v Gdansku, iz zbirke Scholz v New Yorku in iz zbirke Miotti iz Vidma. Po eno delo pa bodo dali na razpolago za razstavo: Wallraf-Richartz Museum iz Kölna, Tiroler Landesmuseum iz Innsbrucka, Wellesley College iz Wellesleya (ZDA) ter zbirka Brass iz Benetk. Nekatere druge ustanove, ki ne morejo poslati originalov, pa bodo poslale faksimile.*

Biagio Marin v ožjem krogu kandidatov za «nagrado Chianciano»

CHIANCIANO, 22. — *Žiriji za «nagrado Chianciano» za pesništvo in prozo, ki jima predsedujeta pesnik Salvatore Quasimodo in pisatelj Bonaventura Tecchi, sta izbrali prvi ožji skupini, iz katerih bosta potem izbrana zmagovalca. Med ožjim krogom kandidatov med pesniki je tudi Tržačan Biagio Marin.*

Jugoslovanski «Planetarium» v tekmovanju za «nagrado Italija»

FIRENCE, 22. — *Mednarodne žirije pregledujejo dela za radio in televizijo za «nagrado Italija». Danes je bil med stereofonskimi glasbenimi deli in med dokumentarij prikazan jugoslovanski «Planetarium» z glasbo Nikole Hercigonje, izraža z glasbo občutek velikanske, strašne katastrofe.*

Na sporedu je bilo tudi televizijsko jugoslovansko delo «Hči treh očetov» Stefanovića in Ravasija. Delo opisuje skušnjave in nevarnosti, ki pretijo mlademu podeželskemu dekletu, ki je prišlo v mesto, da bi delalo, in ki jih mora premagati, da ostane pošteno in preudarno.

* * *

BUKAREST, 22. — *V prvih dneh oktobra bo tu mednarodna razstava risb otrok in mladih šolarjev. Razstava je bila doslej prirejena že v raznih državah po vsem svetu. Razstava bo pod pokroviteljstvom rumunskega ministrstva za kulturo. Razstavljenih bo več kot 600 risb in posebno razsodišče bo najboljša dela nagradilo.*

* * *

MILAN, 22. — *Za svojo 20-letnico bo izšel tednik Oggi v povečani obliki. Izdajatelj Angelo Rizzoli piše, da se je tednik od začetnih 3000 izvodov povzpel do milijona in ga tudi večkrat presegel.*

Drago Novak: Prlekija v narodnoosvobodilni vojni

V počastitev dvajsete obletnice osvoboditve je Pomurska založba v Murski Soboti izdala knjigo mladega zgodovinarja Draga Novaka, posvečeno narodnoosvobodilnemu boju v Prlekiji. To je ena od treh knjig, s katerimi bo založba počastila jubilej osvoboditve Pomurja, žal le, da bosta ostali dve publikaciji «Prekmurje v NOB» in «Panonski zbornik» izšli z zamudo. Čeprav je z izdajo teh del zvezanih precej težav, je vendar vsaj prva knjiga že prišla na knjižni trg. To sicer še ni zgodovina osvobodilnega boja v Prlekiji, temveč je, kot govori podnaslov knjige, «prispevek k zgodovini Pomurja». Avtor sam pa pravi v svojem predgovoru, da s svojim delom še ni izrekel dokončne sodbe o deležu Prlekije v obeh revolucionarnih obdobjih, temveč je zbral zgodovinsko gradivo ter ga vsebinsko in oblikovno uredil. Uporabljal je arhivsko gradivo, izjave udeležencev osvobodilnega boja, že objavljene spomine in druge vire ter tako zbral vse, kar je bilo mogoče zbrati. Nedvomno je treba priznati avtorju knjige, da je opravil veliko delo. Treba pa je takoj tudi ugotoviti, da avtor skromno navaja, da je gradivo le zbral in ga uredil. Dejansko pa bo vsakdo, ki bo knjigo prebral, takoj ugotovil, da je na podlagi zbranega gradiva avtor vendarle napisal temeljito razpravo o narodnoosvobodilni borbi v Prlekiji, ravnini ob Muri in Sčavnici, ki polagoma prehaja v rahlo valovito ozemlje Slovenskih goric, in da knjiga ni samo zbir gradiva, temveč kar najbolj popoln prikaz osvobodilnega boja, pa tudi razmer v Prlekiji v času med obema vojnama. Avtor knjige je namreč v svoji razpravi gradivo tudi kritično obdelal in izrekel ob virih tudi svoje kritične pripombe in misli. Tako imamo pravzaprav knjigo, ki je na eni strani znanstveno delo, ki pa tudi pušča odprta vrata za nadaljnje dopolnjevanje orisa poteka osvobodilnega boja, saj niti gradivo še ni popolno, niti ne avtorjeve ugotovitve, pa tudi izrečene sodbe ne dokončne.

Knjiga Prlekija v narodnoosvobodilni vojni ima dva dela. Prvi krajši del prikazuje razmere v stari Jugoslaviji in ga je avtor napisal prav zaradi lažjega razumevanja dogodkov med osvobodilno borbo. Drugi del, ki predstavlja tako po obsegu kot po značaju težišče razprave, pa se nanaša na sam osvobodilni boj. Avtor kronološko obravnava čas vojne od okupacije Prlekije po Nemcih aprila 1941 do osvoboditve maja 1945. Posebej pa v samostojnih poglavjih obravnava še partizanske tehnike, žrtve, ki so padle kot talci, poskus četništva, delo mladine in AFŽ, prikazuje kurirske linije, na koncu pa dodaja še seznam žrtev in kratek prikaz življenja in dela narodnih herojev s tega področja. Vsa ta snov je razdeljena na trinajstdeset poglavij, medtem ko obsega prvi del poleg uvoda devetnajst poglavij. Pri vsem svojem prikazu se avtor sklicuje na vire, ki jih dodaja ob koncu knjige.

Novakova knjiga je napisana preprosto, vsakomur razumljivo in v pregledni obliki, mestoma morda celo preveč podrobno, vendar pa vseskozi zanimivo. Vsak bralec si bo ustvaril kar najbolj popolno podobo o osvobodilnem boju v Prlekiji in se seznanil z junaki tega boja in tudi žrtvami. Knjiga bo tudi vedno spominjala na prehojeno revolucionarno pot in pomeni tako ne samo prikaz osvobodilnega boja v Prlekiji, temveč tudi počastitev spomina vseh tistih borcev in aktivistov s tega področja, ki so padli v boju za svobodo.

Sl. Ru.

Nenadno močno neurje v pokrajini Cosenze

COSENZA, 22. — Poplave, zrušene hiše in mostovi, podrta drevesa ter telefonski drogovi, premaknjeni železniški tiri — to so posledice nenadnega neurja, ki je danes divjalo nad vso pokrajino Cosenze. Številne družine so se morale izseliti iz hiš, za katere je nevarnost, da se porušijo. V Corigliano Calabro se je nenadoma odprla velika razpoka, v katero sta se pogreznila dva avtomobila, ki sta bila tamkaj ustavljena. Štiri druge avtomobile je veter pritisnil v zid. Na neki cesti je narasla voda reke potegnila s soboj avtomobil; vozač se je rešil, ker je pravočasno skočil iz avtomobila.

ŽE TRETJI OTROK IZ ISTE DRUŽINE

Iz Riminija v New York zaradi operacije na očeh

V družini Zavoli so se vsi trije otroci rodili s prirojenim glavkomom

Prva dva je operiral - in sedaj bo še tretjega - prof. La Rocca v New Yorku

RIMINI, 22. — Komaj 2 meseca star otrok Wladimiro Zavoli iz Riminija, ki ima prirojen glavkom na obeh očesih, bo v New Yorku operiran. Operacijo bo brezplačno opravil italo-ameriški specialist prof. Vito La Rocca, ki je zaradi iste bolezni operiral tudi obe sestrici malega Wladimira Mileno in Vito. Otrok bo v nekaj dneh odpotoval v Ameriko z očetom in sestrama, ki bosta opravili kontrolni pregled.

Nesreča za družino Zavoli se je pričela l. 1962, ko je Milena, tedaj še edina hči, začela izgubljati vid. Oče je vse poskusil, da bi hčerko rešil pred slepoto, vendar pa ni bilo več nobenega sredstva — edino prof. La Rocca bi mogoče lahko napravil rešilni poskus. Občinska uprava, vlada in družba Alitalia so družini Zavoli nudile sredstva za potovanje in bivanje v New Yorku. Prof. La Rocca pa je operacijo opravil brezplačno. Sedaj se je stanje Mileni odločno izboljšalo

Septembra 1962 se je rodila druga deklica, ki so jo iz hvaležnosti do profesorja La Rocca imenovali Vita, toda tudi ta je imela na obeh očesih prirojen glavkom, kakor Milena, Newyorški specialist se je ponudil tudi v tem primeru za operacijo. Vita sedaj zadovoljivo vidi. Deklici ima stalno brezplačno pod nadzorstvom dr. Wladimiro Volpones, očesni zdravnik v Riminiju.

Pred dvema mesecema se je v družini Zavoli rodil sinček, ki so mu iz hvaležnosti do dr. Volponesa dali ime Wladimiro. Veselje nad sinčkom pa se je kmalu spremenilo v žalost: deček ima isto bolezen kot Milena in Vita. Dr. Volpones je svetoval takojšnjo intervencijo in prof. La Rocca je sporočil, da je pripravljen napraviti tudi tretjo operacijo ter obenem ob tej priložnosti temeljito pregledati Mileno in Vito. Alitalia je zopet dala brezplačne vozovnice, občinska uprava iz Riminija in prefektura iz Forlija pa sta poskrbeli, da se Zavoli z otroki ponovno odpravi na «pot upanja».

Koncil

VATIKAN, 22. — Na današnji seji koncila so štirje očetje še govorili o verski svobodi. Opravljena so bila tudi zadnja glasovanja v zvezi s shemo o božjem razodetju. Dvanajst očetov pa je govorilo o «Cerkvi v modernem svetu». Nadškof iz Palerma kardinal Ruffini je dejal, da je besedilo sheme takšno, da se Cerkev predstavlja skoraj na kolenih», «kakor z občutkom krivde pred svetom» in kakor da hoče prositi odpuščanja za vse, s čimer se je omadeževala v preteklosti. «To pa je v nasprotju z zgodovinsko resnico,» je dejal Ruffini. Govorili so še kardinali Siri, Koenig in Doepfner. Nadškof Jordan iz Kanade je med drugim dejal, da se shema premalo ukvarja s problemom lakote na svetu.

Alpinist Terray se je ubil

GRENOBLE, 22. — Pri plezanju na neki vrh v masivu Vercours se je ubil francoski alpinist Lionel Terray. Njegovo truplo ter truplo vodnika Martinettija so ta večer našli ob vznožju severne stene Gerbiera; trupli sta bili še med seboj zvezani.

Lionel Terray je imel 44 let in je vodil številne francoske ekspedicije na Himalajo. Osvojil je vrhove Makalu in Annapurna v masivu Mt. Everesta. Napisal je številne knjige ter posnel mnogo scen plezanja.

Zopet smrt na železniškem prelazu

LONDON, 22. — Tri osebe so bile ubite in šest ranjenih pri nesreči na železniškem prelazu med Brightonom in Portsmouthom. Nad področjem je bila gosta megla, ko je proti deveti uri vlak zavozil v dvonadstropni avtobus v bližini Roundstona. Avtobus ter prvi vagon vlaka sta začela goreti. Vsi mrtvi in ranjeni so bili potniki avtobusa.

Cestne nesreče

TREVISO, 22. — Giuseppe Pezzutto, 52-letni železniški strojnik, je hotel z motorjem, na katerem se je poleg njega peljala neka ženska, prehiteti neki tovornjak s prikolico. Nenadoma pa je imel pred seboj neko «giulietto», ki se ji je hotel izogniti, pa je padel pod prednja kolesa tovornjaka. Pezzutto in ženska, ki je bila z njim, sta bila takoj mrtva.

CATANZARO, 22. — Dva brata, stara 25 in 22 let, sta se z avtom zaletela v tovornjak. Eden je bil takoj mrtev, drugi pa je umrl v bolnišnici v Crotonu.

NEAPELJ, 22. — V neki neapeljski bolnišnici je umrl 32-letni nevrolog dr. Bruno D'Arrigo, ki je bil močno ranjen pri cestni nesreči včeraj pozno zvečer na neapeljski pomorski postaji. Dr. D'Arrigo se je peljal v pristanišče, da bi se poslovil od nekega prijatelja, ki se je odpeljal s parnikom. Ko je odhajal, se je s svojim avtomobilom močno zaletel v odbijače enega izmed štirih vagonov, ki so stali na nekem tiru. Odbijači so bili popolnoma zabiti v avto, ko so ljudje prihiteli na pomoč. Ni še z gotovostjo ugotovljeno, kako je pravzaprav moglo priti do nesreče.

NEAPELJ, 22. — Zaradi hudih trebušnih bolečin so pripeljali nekega 2-letnega otroka v bolnišnico, kjer ga pa zdravniki niso mogli rešiti in je umrl. Mati je povedala, da je otrok pojedel neko slaščico, ni pa vedela povedati, kje je bila kupljena.

LONDON, 22. — Pri poskusnem vrtanju, ki ga opravlja «BP» v Severnem morju 42 milj vzhodno od izliva reke Humber, so naleteli na plin, toda ne v zadovoljivih količinah. Vrtanje nadaljujejo v upanju, da najdejo večje količine plina v globljih plasteh.

Nepopolni sporazum

(Nadaljevanje s 1. strani)

položaja opernih in simfoničnih ustanov.

Minister za kmetijstvo Ferrari Aggradi je ugotovil, da predstavljata osnovo za kmetijsko politiko petletni načrt in obveznosti evropskega skupnega tržišča, pri čemer so zelo važni izdatki iz javnih sredstev, poleg tega pa izdatki, ki niso neposredno vključeni v proračun, kot n. p. predvideni izdatki za zelen načrt.

O socialnem zavarovanju je poročal minister za delo in socialno skrbstvo Delle Fave, ki je ugotovil, da je vlada naredila «že največji možen napor, da zviša pokojnine» in prizna pokojnine nekaterim drugim kategorijam. Nato je govoril o vlogi sindikata ter dejal, da njegova moč ne sme temeljiti na zakonskih obvezah temveč na svobodno sprejetih pogodbah, ter da je treba stremeti k ravnotežju med cenami, plačami in dobički.

O obrambnih vprašanjih je poročal minister Andreotti, ki je utemeljeval pripadnost Italije NATO, češ da v državah NATO ni prišlo v zadnjem času do primerov nevarnosti za mir. Nato je trdil, da obstoj velike zaloge atomskega orožja v SZ in ZDA odstranjujejo nevarnost splošne vojne, da pa se prav zato veča nevarnost manjših spopadov. Na tej osnovi je zagovarjal proračun za obrambo, češ da so ti izdatki nujni in da niso previsoki.

Zakladni minister Colombo je v temnih barvah orisal primanjkljaj proračuna, češ da gibanje dohodkov in izdatkov v letošnjem letu govori o prenaglem naraščanju izdatkov, medtem ko se dohodki niso zvišali, kot so to predvideli. Minister je v tej zvezi odbil možnost, da se prevzamejo nove obveznosti.

Tudi minister za proračun Pieraccini je orisal splošne postavke proračuna in prišel do nekaterih nedovoljnih zaključkov ter predvsem, da se lahko predvideva, da gospodarski razvoj v prihodnjem letu ne bo dosegel take višine, kot to predvideva petletni načrt. Istočasno pa so bili prisiljeni zvišati nekatere stalne izdatke za osebje državne uprave, pokojnine in podobno in to tudi nad predvideno ravnijo v petletnem načrtu, tako da tovrstni izdatki dosegajo nekaj čez 83 odst. celotnih izdatkov državnega proračuna.

Pojutrišnjem, 24. septembra stopi v veljavo dekret predsednika republike od 12. februarja 1965 št. 162, ki vsebuje predpise o zatiranju ponarejanja vina, mošta in kisa. Posebno določilo tega dekreta predvideva, da stopi dekret v veljavo šest mesecev po objavi v uradnem listu, da so se lahko pridelovalci in trgovci pripravili na izvajanje in da so lahko med tem časom izdali nekatere upravne dekrete, ki predvidevajo podrobnosti za izvajanje.

Danilo Dolci je na tiskovnem krožku v Rimu na tiskovni konferenci govoril o «mafiji» na zahodni Siciliji. Prisotni so bili tudi nekateri poslanci, ki sodelujejo v parlamentarni komisiji: Parri, Gatto in Causi. Dolci je povedal, da je izročil komisiji obsežno dokumentacijo ter v tej zvezi izjavil, da so bili minister Mattarella in nekatere druge politične osebnosti, izvoljeni s pomočjo podpore «mafije». Dolci je dejal, da dokumenti, ki jih je predložili parlamentarni komisiji, niso podpisani, da pa lahko poskrbi za sestanek med člani komisije in osebami, ki so dokumente poskrbele. Med temi gre za nekega mladega prebivalca Palerma, ki je «profesionalec mafije» in ki je povedal zanimive stvari, ki pa je seveda v osebni nevarnosti.

Minister Mattarella je takoj odgovoril, da je na razpolago komisiji za boj proti mafiji glede kakršnega koli pojasnila in istočasno sporočil, da je pooblastil svojega odvetnika, naj toži Dolcija zaradi obrekovanja in da «se razume, da ima Dolci polno možnost dokazovanja».

Lovski čuvaji so zalotili skupino, ki je ustrelila šest divjih koz. Obtežilno za to skupino pa je, da je to divjačino streljala v nacionalnem parku Gran Paradiso (v Aosti), kjer so divje koze — poleg kozorogov — še zlasti zaščitene. Odstrel divjačine je tu točno določen in kontroliran ter se opravlja pod posebnimi pogoji; eden od teh pogojev je, da lovec plača 120.000 za divjo kozo (in milijon za kozoroga). V skupini, ki so jo lovski čuvaji zajeli, so bili trije mlajši ljudje (med 29 in 35 leti) in 44-letni župnik iz Oyacea. Prijavljeni so obl. lastem in grozi jim, da plačajo vsak poldrugi milijon globe. (Na sliki zaplenjen lovski plen.)

Ujet s pomočjo «Early Bird» je sedaj pobegnil iz zapora

MIAMI, 22. — Znani kanadski tat Georges Lemay, ki je leta 1961 vodil rop v neki kanadski banki, je včeraj zvečer pobegnil iz zapora v Miamiju. Lemay, ki je bil v neki celici v V. nadstropju, je uspel priti iz celice in odšel je v VII. nadstropje, kjer so nekatere celice še v delu in še nimajo zapahov. Od tu se je potem spustil na ulico z vrvmi. Policija iz Miamija je sporočila, da so Lemaya čakali trije moški na nekem belem avtomobilu. Policija je tudi sporočila, da je žena Lemaya Lise Lemieux, 28-let stara Kanadčanka francoskega izvora ter poročena z Lemayem v zaporu, že pred 24 urami izginila iz svojega bivališča; bila je namreč pogojno na svobodi, pričakujoč izročitev kanadskim oblastem.

Po ropu so Lemaya iskale policije vsega sveta, toda šele letos 6. maja, štiri leta po ropu, so ga aretirali v Fort Lauderdalu, potem ko so njegovo fotografijo objavile vse televizije po vseh Združenih državah po posredovanju satelita za komunikacije «Early Bird».

Ted Erikson, 37-letni Američan, je preplaval Rokavski preliv od Dovra do francoske obale, kjer se je ustavil tri minute, in se takoj vrnil v morje ter Rokav znova preplaval v nasprotni smeri. Vse to je opravil v rekordnem času 30 ur in treh minut

Zaradi izsiljevanja se je hotela zastrupiti

BENETKE, 22. — Neko 17-letno dekle, zaposleno v beneški bolnišnici, je pred časom spoznalo beneškega 26-letnega fotografa Florenza Morucchia. Ta si je pridobil nekoliko «slovesa» s tem, da je razjezil filmskega igralca Yula Brinnerja, ki ga je, ne da bi on vedel, fotografiral na plaži na Lidu skupaj z Audrey Hepburn in Melom Ferrerom. Morucchio je predlagal dekletu, da bi se pustilo fotografirati golo. V iluzijah, da lahko prične kariero kot model ali igralka, je privolila. Fotograf je sliko pokazal dvema prijateljema. Ko sta ta dekle spoznala, sta jo pričela nesramno izsiljevati, češ da bosta pokazala sliko njenim staršem, če ne ugodi njunim zahtevam. Čeprav jima je v začetku ugodila, se je izkazalo, da ona dva ne namerava prenehati z izsiljevanjem. V obupu je dekle izpilo neki strup in bi gotovo umrlo, če je ne bi pravočasno rešili.

Leteči oddelek kvesture je vse tri moške prijavil sodišču.

NICASTRO (Catanzaro), 22. — S streli in nožem je neki 45-letni delavec v Confluenti Superiore ubil nekega 30-letnega kmeta, ki mu je zapeljal 16-letno hčer, pa se potem ni hotel z njo poročiti. Po umoru se je morilec sam javil karabinjerjem.

MOSKVA, 22. — Dva moška sta bila v SZ ustreljena, ker sta ubila in oropala nekega taksista v Moskvi. Rop jima je prinesel 15 rubljev (10.000 lir).

Dr. Ursula Krips, ki ima 32 let in je bila izvoljena v zahodnonemški parlament na socialdemokratski listi, bo najmlajša ženska v parlamentu. Diplomirala je na ekonomski fakulteti. Neki dnevnik iz Kölna jo je že imenoval «Miss Bundestag»

EDWARD WELLEN

ČETRTKOVA ČRTICA

Oče in sin

Roka Bena Kronerja je bila težka kot svinec, ko jo je počasi dvigal, da bi potrkal na vrata sinove sobe.

— Zum!

Juniorjev glas je bil presenetljivo topel. Tisti «zum» je Kroner razumel kot dovoljenje, da lahko vstopi. Junior se je malo dvignil s postelje, na kateri je poležaval.

— Kako je s teboj, sin?

Junior ga je gledal kakor tujca.

— Zelo dobro se držiš, stari...

Kroner je dobrohotno prezrl sinov žaljivi ton. Sovražil je take prizore.

— Poskušam ostati mlad.

— Raje povej, zakaj si prišel.

Kako naj mu to pojasni, ko še sam ni ničesar uredil. Vedel je samo, da potrebuje denar, da bi poravnal svoje dolgove. Potreboval bi mnogo denarja. Če ne bo plačal svojih dolgov, bo propadel. Vse bo šlo k vragu, hiša, posestvo, vse. Kako naj to pojasni juniorju. Kaj je junior sploh vedel o poslovnih stvareh. Saj ni bil niti sposoben, da bi obdržal svojo službo.

— Nimam denarja. Po pravici povedano, potrebujem ga zelo veliko.

Junior ga je začudeno gledal.

— Stari, ti si vedno v škripcih. Mar ne veš, da ne sodim med bogataše?

— Da, vem. Toda ti bi si mogel kje izposoditi. Vrnil ti bom.

Junior se je zlobno smehljal. A Kroner se je že neštetokrat kesal, da je nekoč poprej v nekem trenutku slabosti daroval svojemu sinu prcejšnjo vsoto denarja, ki je zdaj ležala v banki. Junior je ob vsaki priliki, ko je Kroner pričel razgovor o denarju, kratko malo «pozabljal» na svoj račun v banki. Stari Kroner se je kesal zaradi svoje nepremišljenosti, toda to mu ni nič pomagalo. Denar v banki je lahki dvignil samo junior. Le-ta je to seveda dobro vedel, kar mu je dajalo nasproti očetu premoč.

— Mislil sem, — je zopet začel Kroner, — da bi nekako uredila ta tvoj račun pri banki...

— Stari, o tem sploh ni treba govoriti.

— Sin, stori nekaj zame, prosim te! Ko umrem, boš vse podedoval. Dobil boš dosti več...

Junior je hladno zmajal z glavo.

— Nič več o tem, stari. Zakaj bi iz gotovine delal dolgove? Nimam zadosti zaupanja vate. Zato je bolje, da prenehava s takimi zgodbami.

— ● —

Kroner se je znašel na tleh. Ko je odprl oči, je zagledal truplo svojega sina. Pogledal je okoli sebe, poskušal razmišljati, se spomniti.

Da, ko je prišel, ga ni nihče videl, to je bilo gotovo. Nihče iz soseščine ga ni videl. Pogledal je na truplo. Da, nekaj mora ukreniti. Predvsem mora pridobiti čas. Ne, zdaj ni bil čas za obupavanje ali poslušanje vesti. Zdaj je bil čas za akcijo.

Postal je stroj. Vse je delal samogibno. Našel je dokumente svojega sina. Dobro je proučil njegov podpis, ki je bil precej podoben njegovemu. To bo še nekako šlo.

Na stopnišču je zaslišal korake. Pohitel je k vratom in jih naglo zaklenil. Nekdo je pozvonil. Se enkrat. Nato je pričel razbijati po vratih — dolgo in vztrajno. Toda slednjič je Kroner slišal, da je neznanec odšel. Pogledal je skozi okno. Bilo je neko dekle. Počasi je odhajala in vrgla še en pogled na hišo. Kroner se je zopet pomiril.

Oblekel si je juniorjeve modre farmerke in njegovo karirasto srajco. Svojo obleko je zložil v kovček. Na glavo si je dal čepico, da bi skril svoje sive lase. Temna očala mu bodo zakrivala gube okoli oči. Vse drugo je prepustil dejstvu, da je bil zelo podoben svojemu sinu. Pogledal se je v ogledalo. «Nekako bo stvar v redu,» je pomislil. Zdaj je bil zadovoljen, da si sin ni pustil rasti brade in brk. To bi ga utegnilo pokopati.

Zatem je nastopil trenutek strahu in otopelosti. Je sploh še vredno živeti? Kaj je storil? Svojega sina je... Je to mogoče? Trenutek velikega kesanja. Toda ne! Vse to je treba pozabiti! Zdaj ni čas za kesanje!

Odšel je iz stanovanja. Z zunanje strani je vrata dvakrat zaklenil s ključem, ki ga je našel v žepu, in odšel.

Medtem ko je bančni uradnik preverjal dokumente in nekaj seštevaj, je Kroner na listu papirja risal nage ženske — tako bi bil verjetno delal tudi njegov sin. Nato je uradnik odšel k telefonu in se dalj časa z nekom razgovarjal. Je zdaj razpravljal o pogojih posojila, ki ga je želel «junior»? Uradnik je slednjič odložil slušalko in se vrnil h Kronerju.

— V redu. Zdaj se morava pogovoriti še o pogojih posojila.

— Ali vas sploh ne zanima, zakaj mi je posojilo potrebno?

— Ne, to me ne zanima. Pravzaprav vam ne bomo dali posojila.

— Kaj pravite, saj to ni mogoče?

— Toda pripravljeni smo odkupiti volilo oziroma vašo dedščino. Nudimo vam osemdeset tisoč.

Bilo je zares težko ostati hladnokrven in se vesti kakor junior.

— Osemdeset tisoč za tristo tisoč?

— Da, toda kdo ve, kdaj bomo smeli vzeti tristo tisoč?. Vaš oče, kolikor vem, ni tako star. Lahko živi še mnogo, mnogo let.

Kroner je bil obupan. Računal je z znatno višjim zneskom. Toda tudi z osemdesetimi tisočaki bo nekako šlo.

— V redu. Pa zaključimo.

Medtem ko je uradnik poklical še dva uradnika kot priči pri podpisovanju pogodbe, je Kroner razmišljal o stvareh, ki jih še mora urediti — kupiti vozovnico do morja, poskrbeti, da vsekakor vpišejo juniorjevo ime, da se vrne v stanovanje in spravi truplo svojega sina v kovček in ga pošlje na svoje posestvo. Tam ga bo zakopal, si oblekel svojo obleko in poslal ček svojemu zastopniku.

V tem razmišljanju je popolnoma pozabil, da se mora podpisati kot Benjamin Kroner junior.

Čez kako uro je bančni uradnik zopet odšel k telefonu. Poprej je v telefonskem imeniku poiskal Kronerjevo ime in številko telefona. Prvič se mu ni nihče oglasil. Drugič je imel več sreče.

— Da, tu je Kroner. Ne, junior, no... senior... Hotel sem reči — da, senior oziroma junior, saj ni...

Nato je uradnik odložil slušalko. Očitno tu nekaj ni bilo v redu. Da se junior, znani nepridiprav, morda ni odločil, da se znebi očeta in se tako dokoplje do vse dedščine? Da, nekaj tu ni bilo v redu. Uradnik je obvestil policijo.

Ko so prišli v stanovanje, je oče pravkar zavijal truplo svojega sina.

— Ma prou ne moreš bet nikoli brez skrbi, de ne bo ki počla kakšna vojska. Vidi, kar na lepem so tisti Pakistan jn Indija začeli vojsko prou zares.

— Kej češ, tu so mlade države jn do zdej še niso jemele cajta naredet vojsko. Jn si mislejo: če so vse druge države vre jemele vojsko, zakej ne be tudi mi. Kej smo mi? Jn taku so se začele touč zastran Kašmira jn krčijo koker tista pesem «Moj je lepi Ivan, moj je lepi Ivan»!

— E, ma zdej so se pej postauli Združeni narodi jn jem nečko ukazali, de morejo vojsko ustavet. Jn zdej bomo vidli.

— Ja, dandanes je namalo težko delat vojsko, zatu ke če začneš, preci skočejo vsi po tebi jn te zmirjajo, delajo apele za mir, posredovanja jn kar češ. Jn taku, de te je skori sram, de si začnu vojsko.

— Ma vselih tu ne velà za vse glih. Tu velà samo za tretji tabor al za, koker se reče, države u razvoju. Ma ne miga za Ameriko. Ke uana pej žiher dela vojsko tam u tistem Vietnami.

— Ma kej se ne spouneš na tisti latinski pregovor, de quod licet Jovi... Vidi, denmo reč, tam dol u Bari so ane komuniste obtožlj jn bojo jemeli proces, zatu ke so ofendirali poglavarja ane tuje države.

— Ma kaku? Sej poglavar ane druge države se lahko ofendira. Kar jest znam, tle u Trsti...

— Dragi Mihec, moreš vedet, de Trst je Trst jn Bari je pej Bari. Jn kar velà za Trst ne velà za Bari. Jn pole so še druge razlike. Ke tam dol so bli tisti, ke so ofendirali, komunisti jn u Trsti so tisti, ke ofendirajo poglavarja tuje države pej fašisti, Jn pole ni vselih, katerega poglavarja tuje države ofendiraš. Ke tle u Trsti se ofendira Jugoslavija. Jn tu je, lahko rečemo, vre tradicija. Jn tradicije je treba spoštavat. Sej be se nam vsem čudno zdelo, če be pr kašni demoštraciji ne zmerjali Slovencou jn Jugoslavije. Ma tam u Bari so pej ofendirali Johnsona. Jn, dragi moj, tu je pej vse nekej druzga. Moreš premislet, de Johnson jema atomske bombe jn jema dolarje. Jn alora...

— Ja, ja, sm vre zostapu. Quod licet bovi...

— Eko, videš! Jn zatu se ni treba neč čudet. Ke tisto, de pravica je za vse glih, tisto so bale. Bale za preprosto ludstvo, ke vse verje.

— E, ma jest vselih ne videm taku črno, koker ti. Zatu ke na sveti so tudi ledje, ke se res martrajo za pravico. Vidi ke prfina tle u Trsti je vselih ratalo, de je pršu u občinski odbor tudi an Slovenec. Jn zdej sm slišou de tudi u Gorici... Jn še marsikje se slišejo ane take poštene izjave. de skori ni za vervat. Denmo reč na koncili u Rimi je škof s Prage reku, de morbet delajo češki katoliki zdej pokoro zatu ke so tolko let nazaj ubili Husa jn pole prsilli Čehe, de prou morejo bet katoliki. Videš, tu so ane reči...

— Sej ne rečem, po sveti je dosti ledi, ke odkrito jn pošteno gledajo resnici u oči jn se martrajo, de odpravejo vse, kar je zlagança, vso hinavščino jn vse sort naumnosti. Samo tle u Trsti...

— Sej si prej reku, de u Trsti je drugače!

— E, je je! Vidi, tista Lega kar naprej pobira nekšne podpise. Jest ne znam kej misle.

— Znaš, jest be reku, de jem more jet forte slabo ses tistmi podpisi, zatu ke vlečejo nekam forte na dougo.

— E, jest be rad vedu, kolko bo takeh, ke se bojo podpisali po večkrat!

— Znaš kej Jakec, aneh reči se ne smej mejšat, zatu ke pole...

— Mihec, jemaš prou!

modni kotiček

ŽENSKA MODA SE PRILAGAJA POTREBAM IN DUHU ČASA

Obleke linearnih in geometričnih oblik, namesto klobukov in kap pa vesoljske čelade - Tudi pričeske bodo morale ustrezati tej novi modi - Zelo elegantni bodo na večernih oblekah razni okraski

Ženska moda gre resnično z duhom časa ter se prilagaja še tako drznim podvigom, kot so na primer vesoljski poleti. To so pokazale vse dosedanje revije «visoke» ženske mode tako v Parizu, Florenci kot v Rimu. Zamisli teh modnih hiš so sedaj ponatisnjene v modnih časopisih in revijah in tako je pravzaprav skoraj vsaka izmed nas že na tekočem, kako bodo te modne novosti izgledale in kakšna naj bi bila s pomočjo teh žena v letu 1966.

Pa naj samo v nekaj besedah povzamemo značilnosti te nove «vesoljske» mode. Kroji oblačil bodo izredno linearni in geometrični, ženska silhueta več kot vitka, čevlji z nizkimi petami, ali pa udobni škornji in namesto klobukov in kap raznovrstne čelade iz plastike (če bodo služile za dež), iz mehke klobučevine, če bodo nadomestovale klobuke in kape.

Duhovni oče vseh teh «vesoljskih» novosti je pariški modni ustvarjalec Courrèges, ki se sicer tokrat sploh ni pojavil s svojimi modnimi kolekcijami, vendar je že s svojimi spomladanskimi revolucionarnimi zamislimi tako «okužil» tudi ostale modne ustvarjalce, da ti sedaj kar tekmujejo med seboj, kdo si bo izmislil še kaj bolj originalnega in ekstravagantnega. Rezultat tega so obleke in plašči, ki so videti kot nekakšne tute za vesoljske polete, klobuki v obliki čelad, visoki škornji in pa še vse tiste podrobnosti, ki bodo dale ženski videz, kot bi prišla k nam s kakšnega drugega planeta.

Ali se bodo te novosti uveljavile? Mislimo, da ne, toda nekaj bo vendarle ostalo, kot pač ostane od vsake nove modne zamisli. Če drugega ne, se bodo nove modne tendence poznale pri letošnjih krojih, ki ne bodo ljubki in frivolni, temveč bodo bolj linearni in geometrični.

V nasprotju z vso to oglatostjo in militaristično strogostjo, bodo ženske v popoldanskih in večernih oblekah prepolne vseh tistih okraskov in olepševalnih dopolnil, ki jih mnoge tako ljubijo in ki delajo vsako izredno dražestno in mikavno. Tukaj bo na primer v prvi vrsti nojevo perje, s katerim bodo okrašene tako popoldanske kot večerne obleke in ki nas spominjajo na dobo «charlestona». Razen nojevih peres bodo v modi razni naborki, kot tudi vezenine iz umetnih biserov in seveda vse tiste tkanine, ki bodo že same na sebi največji okras obleki.

Čevlji bodo za šport in delo sledili načelom praktičnosti in enostavnosti, medtem ko bodo čevlji za popoldanske in večerne priložnosti nekak kompromis med eleganco in ekstravaganco. Tako ne bo na primer nič čudnega videti tudi ob večernih priložnostih visoke čevlje (seveda bodo ti iz satena ali druge svile), pa tudi posebne vrste škorenjčkov.

Vsem tem novim idejam bodo razumljivo sledile tudi ženske pričeske, ki bodo čez dan zelo enostavne in praktične, za popoldanske, predvsem pa večerne priložnosti pa izredno izdelane in zapletene. Da bo mogoča tako nagla sprememba od kratkih in enostavnih dnevnih pričesk pa do izdelanih večernih pričesk, bodo poskrbeli vložki umetnih las in pa lasulje, ki so se nam zdele še pred leti nekaj nemogočega, a nam postajajo sedaj vse bolj simpatične in sprejemljive. Uporaba vložkov umetnih las, pa tudi lasulj, je v drugih državah že zelo napredovala. Pri nas se jih ženske še branijo, toda prav nič se ne bomo čudile, če se jim bodo kmalu privadile, saj je res prijeten občutek, če lahko človek z malo spretnosti in pa z vložkom umetnih las v nekaj minutah spremeni ne samo svojo pričesko, temveč tudi svoj obraz.

Z MEDNARODNEGA KONGRESA ASTRONAVTOV V ATENAH

Zdi se, da bo človek zares že kmalu pristal na Mesečevi površini

Kongresa se je udeležilo ogromno število strokovnjakov vseh panog - Werner von Braun ni povedal mnogo novega - Veliko pozornost je zbudila prisotnost sovjetskih in ameriških kozmonavtov - Prihodnji kongres bo leta 1967 v Beogradu

Če upoštevamo vse dosedanje rezultate dela in diskusije 16. mednarodnega kongresa astronavtov, ki se je pred kratkim začel v Atenah in na katerem se je zbralo okrog 1500 strokovnjakov iz 32 dežel, med katerimi 350 univerzitetnih profesorjev, 500 konstruktorjev vesoljskih ladij in nad 700 zdravnikov, pravnikov ter drugih strokovnjakov, lahko rečemo, da predstavlja to največje zasedanje v zvezi z astronavtiko, kar jih je doslej sploh bilo. Pet dni so se vodile nepretrgane diskusije, kako osvojiti Mesec kot izhodiščno točko kozmonavtov v vesolju za nadaljnje polete proti drugim planetom. Po dosedanjih diskusijah lahko pričakujemo, da bo človek kmalu stopil na Mesec, ki je doslej bil znanstveno obdelan malodane od vseh strani.

Dr. Werner von Braun, ameriški strokovnjak nemškega porekla, in voditelj programa «Apolon», je v svojem predavanju odkrito povedal, da bo prvi ameriški človek prišel na Mesec že leta 1970. Sovjeti se o tem niso natančneje izrazili, čeprav je izumitelj «Sputnika», sovjetski profesor Sedov, novinarjem izjavil, da se intenzivno dela na proučevanju Meseca, kakor tudi, da je sovjetska astronavtika že daleč presegla čisto teorijo, da pa je treba mnoge postavke še praktično preizkusiti. Med strokovnjaki, udeleženci zasedanja, pravladuje mnenje, da pripravljajo Sovjeti novo veliko presenečenje.

V diskusiji je bilo dokaj časa posvečenega projektiranju zapletenih raketnih astronavtskih sistemov za vodenje vsemirskih ladij in pa težavnemu avtomatičnemu manevriranju pri njihovi izstrelitvi na krožno pot. Se prav posebej je bilo govora o instaliranju velikega mednarodnega vesoljskega laboratorija s človeško posadko na Mesecu, in to v zvezi z raziskovanjem Mesečeve površine, pojavov na njej ter vesolja na splošno. Sicer pa ne gre, kot so poudarili strokovnjaki, za dejavnost, ki se bo razvijala šele po človekovem pristanku na Mesecu, temveč za detajlno načrtovanje vseh del in eksperimentov že zdaj na Zemlji. Potemtakem je moč ogromno dela opraviti tudi brez laboratorija na Mesecu. Res pa je, kot je tudi bilo nadalje poudarjeno, da se brez postavitve takega laboratorija na Mesecu ne bodo mogla izpopolniti vsa raziskovanja njegove površine.

Vsekakor predstavlja izredno važen prispevek k uspešnemu razvoju kongresa tudi ono, kar je pred nekim širšim mednarodnim krogom strokovnjakov povedal direktor pulkovskega astronavtskega observatorija, univerzitetni profesor Mihajlov. Gre za rezultate poizkusa z vesoljsko postajo «Zond III», ki je bila izstreljena 18 julija. Ta je namreč na svoji poti proti Marsu z višine 10.000 km. fotografirala Mesečevo površino, ki je z Zemlje nevidna, nakar je s pomočjo televizije posnetke, ki jih ni uspel napraviti «Lunik III» l. 1959, odposlala na Zemljo. Iz nenavadno uspelih posnetkov je razvidno, da obstaja na doslej nevidnem delu Mesečeve površine samo eno morje, to je tisto, ki so ga Rusi imenovali Vzhodno morje, kakor tudi, da je tu več kraterjev in gorskih verig kot na vidni strani. Prof. Mihajlov je nadalje izjavil, da je na Mesecu samo še zelo malo predelov, ki doslej niso bili posneti. Mnogo se je razpravljalo tudi o bio-astronavtiki, oziroma o vesoljski medicini in pogojih za človekovo normalno življenje v vesolju. Poseben prispevek k tej diskusiji sta dala sovjetska kozmonavta, ki so ju na kongresu imenovali dvojčka, namreč Beljajev in Leonov. Ta dva sta navedla številne podatke iz svojih praktičnih izkušenj in tako strokovnjake podprla v njihovem raziskovalnem delu.

Dasiravno so udeleženci od referata Wernerja von Brauna mnogo pričakovali, pa v tem ni bilo posebnih podatkov v zvezi z načrtom programa «Apolon», na osnovi katerega, kot je znano, bi prvi ameriški kozmonavt moral pristati na Luni l. 1970. Rekel je samo, da je za izvedbo tega programa angažiranih 300.000 ljudi, da bo naslednja ameriška etapa na potovanjih v vesolje pristanek na Mesecu, vrhu tega pa je še izjavil, da bo do tega prišlo v prvih predvečernih urah, ko je temperatura na našem satelitu, kot se zdi, najbolj znosna.

Največjo pozornost je na kongresu vzbudil tudi prihod sovjetskih in ameriških kozmonavtov Beljajeva, Leonova, Cooperja in Conrada, ki so doslej najdlje zdržali v vesolju. Sovjeti so prvič pred tolikšno skupino strokovnjakov prikazali posnetke praktičnih astronavtskih vaj na Zemlji, vstop Leonova v kabino med njegovim poletom v vesolje, pa tudi njegovo spuščanje na Zemljo. Prav tako so tudi pokazali «Vostok» neposredno po pristanku Gagarina, Nikolajeva in Tereškove na Zemlji.

Ameriški kozmonavti so predvajali Cooperjev vstop v kabino in pa trenutek, ko je kabina pristala na oceanu, pri čemer so tudi dali vsa potrebna pojasnila. Kozmonavti in zdravniki so nadalje tudi govorili o tem, kako so se prilagodili razmeram v vesolju, kar predstavlja še prav poseben prispevek k poteku kongresa. Kozmonavti so zatem imeli vrsto konferenc za novinarje ter tako pripomogli k pojasnitvi nekaterih še ne dovolj razumljivih stvari s tega področja.

Na samem kongresu si je človek mogel ustvariti tudi občutek, da obe največji sili v pogledu določenih strokovnih vprašanj sicer nastopata skupno, torej da sodelujeta, vendar pa ni moč hkrati zagotoviti, da bo takšno sodelovanje že v bližnji bodočnosti prišlo do izraza tudi v bolj konkretnih oblikah. To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da so ameriški strokovnjaki povabili sovjetske strokovnjake v Cape Kennedy, kjer naj bi prisostvovali izstrelitvi «Gemini VI», pa so ti vabilo odklonili. Tudi do neposrednih sestankov med ameriškimi in sovjetskimi kozmonavti ni prišlo.

Na kongresu je vrhu tega bilo predmet proučevanja tudi izboljšanje kemičnih raketnih motorjev na trda in tekoča goriva. Nadalje je bilo govora o nekonvencionalnih motorjih za pogon vesoljskih ladij, se pravi o jonskih motorjih ipd. Diskusija je tudi potekala o vesoljskem pravu.

Poseben prispevek je v tem pogledu dal jugoslovanski strokovnjak dr. Djurica Krstić. Zanimivo pa je tudi priporočilo, po katerem naj bi astronavtika postala obvezen predmet v nižjih, srednjih in višjih šolah. In končno so sklenili, da bo naslednji mednarodni kongres astronavtike l. 1967 v Beogradu, kar je vsekakor lepo priznanje za mlado jugoslovansko astronavtiko, obenem pa tudi spodbuda, da bi se ta znanstvena panoga tu še bolj razvila ter uveljavila.

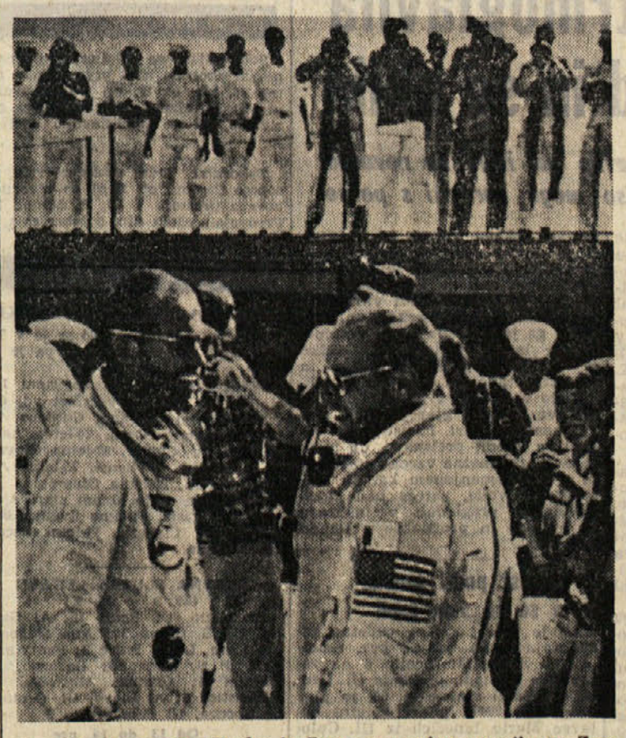

Ameriška kozmonavta Gordon in Cooper po svojem povratku na Zemljo. Oba sta zelo dobre volje, še posebno spričo navdušenja vseh članov posadke, ki ju je nadvse prisrčno pozdravila. Kot je razvidno na sliki, je prišlo tudi do zelo krepkega «ognja» s fotografskimi aparati

Debelost predstavlja manjšo nevarnost od kajenja

Časopis ameriškega združenja zdravnikov je pred kratkim v Chikagu objavil rezultate raziskovanja treh najbolj znanih ameriških zdravnikov na temo «Kaj bolj škodi zdravju — debelost ali kajenje?» Omenjeni zdravniki so prišli do ugotovitve, da nekaj kilogramov več vsekakor manj škodi zdravju, kot pa kajenje. Navzlic temu priporočajo vsem, ki bi se odvadili kajenja, da pa vendarle vodijo račun tudi o svoji teži.

Bostonski zdravnik Jean Mayer, specialist za javno zdravje, je na to vprašanje odgovoril takole: «Mnogo bolje je opustiti kajenje, pa četudi bi se pri tem ustvarila nevarnost, da kdo pridobi v teži. Samo v primeru, da bi se oseba, ki je pustila kajenje, zdebelila za več kot 40 kg, bi to predstavljalo enako nevarnost, do kakršne pride, če kdo dnevno pokadi 2 zavojčka cigaret.»

Istega mnenja je tudi zdravnik Abraham Kagan s Havajskih otokov: «Možnost škodljivih posledic za zdravje zaradi debelosti, posledic, kakršne so npr. zvišani krvni pritisk, povečana nevarnost za angino pectoris ali sladkorno bolezen, je vsekakor manjša nevarnost od tiste, ki grozi kadilcem zaradi srčnih in drugih obolenj.»

Po rezultatih raziskovanj zdravnika Stanleya Schora je «odstotek smrtnosti pri ljudeh, ki pokade do devet cigaret dnevno, enak odstotku smrtnosti tistih, ki tehtajo 20 kg preveč.»

Nekateri menijo, da bi bilo bolje, če bi si ljudje namesto cigaret raje privoščili kako potovanje. Tako je storila npr. Angležinja Winifred Vincent iz kraja Christchurcha. Prenehala je s kajenjem že pred 20 leti. Kolikor je tedensko porabila za cigarete — približno 1 funt — je raje vložila v neko zavarovalno podjetje. Pred kratkim pa je od istega prejela okrog 1500 funtov, s katerimi si bo privoščila potovanje okrog sveta.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne nalagajte si dela, ki bi vas preveč obremenjevalo. V čustvenem pogledu upoštevajte predvsem okoliščine.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ogibajte se tega, da bi med sodelavci zbujali nevoljo. Manjši prepir v družini

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Dosegli boste uspeh, ki vam bo vlil novega poguma za nadaljnje podvige. Bodite pripravljeni na sleherno presenečenje

RAK (od 22.6. do 22.7.) Imeli boste v rokah vse možnosti, da si zagotovite izreden finančni uspeh. Rešili boste spor, ki vas je ločil od drage osebe.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Če stojite trdno na nogah, vam ni potrebno storiti ničesar, da bi se mogli še bolj uveljaviti. Določena napetost v družini je posledica vaše nepopustljivosti.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Kar najbolj hladnokrvno sprejmite vse odgovornosti, ki sodijo na področje vašega dela. Skušajte se ogniti vsem nepotrebnim diskusijam in se raje pripravite za bodočnost.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Vaša trenutna sredstva ne zadostujejo za dosego postavljenega cilja. V čustvenih zadevah ne bodite prenagljeni.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Danes vam to, kar ste dosegli včeraj, glede na novo nastale okoliščine ne more več koristiti. Svoj čustveni načrt boste lahko uresničili samo s pomočjo dobrega prijatelja.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Danes je potrebna največja mera treznosti vsakomur, ki se ukvarja s finančno dejavnostjo. Ne jemljite poguma onim, ki so ga potrebni.

KOZOROG (od 21.12. do 21.1.) Sreča bo na vaši strani v vseh zadevah gmotnega značaja. Razpoloženje med družinskimi člani upoštevajte samo do neke mere.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Da bi si zagotovili simpatije svojih sodelavcev, ne kažite prevelike oblastiželjnosti. Svojih čustvenih namenov ne boste uresničili z lahkoto.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Iz razgovorov, ki se jih boste udeležili, boste potegnili dokajšnje koristi. Občutek strahu, ki vas je napadel, bo postopno izginil.

Radio Television

ČETRTEK, 23. SEPTEMBRA 1965

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Sopek slovenskih; 11.45 Italijanski pevci in ansambli; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Igra kvartet «Ford» iz Gorice; 17.20 Glasbeni kaleidoskop Cedric Dumont s svojim orkestrom; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Komorne opere; 18.50 Violinske skladbe; 19.05 Ansambel Mac Strittmatter; 19.15 Zlata žlica; 19.30 Parada orkestrov; 20.00 Šport; 20.35 Sonce in dež v slovenski pesmi; 21.00 «Knjižni molj», igra v treh dejanjih; 22.45 Plesni ritmi; 23.00 S 17. festivala sodobne glasbe v Benetkah; 23.15 Poročila.

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 7.40 Lahka glasba; 8.00 Pevski program; 8.30 Polke in valčki; 9.00 Program na ploščah; 10.30 Poročila; 10.40 Glasbeni vložek; 10.45 Poje Caterina Valente; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Uspele melodije; 12.10 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30 Poročila; 13.40 Alfonso D'Artega in njegov orkester; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Operni almanah; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Pevci danes; 16.30 Tretja stran; 16.45 Srečanje z opero; 17.40 Plesni program na ploščah; 18.00 Prenos RL; 19.00 Nastopata ansambla Gastone Parigi in Franco Motta; 19.30 Prenos RL; 22.15 Jazzovski kvartet iz Zagreba; 22.40 Nočni motivi; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Strani iz albuma; 9.45 Pevski program; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. narodne pesmi in plesi; 11.30 Mozartov koncert; 11.45 Glasba za godala; 12.05 Prijatelji ob 12; 13.25 Glasbeni motivi iz gledališč in filmov; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Glasbena beležka; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Plošče; 18.10 Glasba ital. skladateljev; 18.50 Mali koncert; 19.10 Oddaja za delavce; 19.20 Gino d'Auri in njegova kitara; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 Program na ploščah; 21.00 Politična tribuna; 22.15 Koncert violinista Davida Ojstraha in pianistke Fride Bauer.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Orkestralni koncert; 9.35 Veseli motivi; 10.35 Najnovejše pesmi; 11.05 Glasba za dobro voljo; 12.00 Romantične stezice; 13.00 Srečanje ob 13; 14.00 Pevski program; 14.45 Najnovejše plošče; 15.00 Glasbeni trenutek; 15.15 Oddaja za avtomobiliste; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 17.15 Zapojmo skupaj; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 17.45 «La freccia nel fianco», radijska igra; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši najljubši pevci; 20.30 Parada orkestrov; 21.40 Večerna glasba; 22.15 Jazzovski kotiček.

III. program

18.30 Pregled angleške kulture; 19.00 Oddaja o materinstvu; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Beethovnov koncert; 22.45 Priče in tolmači našega časa.

Slovenija

7.15 Igramo za razvedrilo; 8.00 Poročila; 8.05 Domači pêle-mêle; 8.25 Zabavni zvoki; 9.25 Inštrumentalne skladbe za mladino; 9.40 Od melodije do melodije; 10.15 Z našimi opernimi pevci; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.00 Poročila; 12.05 Opoldanski intermezzo z godali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Spored narodno-zabavne glasbe; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.00 Poročila; 14.05 Slovenski skladatelji v svojih skladbah; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Igrajo tuje pihalne godbe; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Lirika skozi čas; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.10 Plesna glasba; 23.00 Poročila; 23.05 Jakob Jež, Ivo Petrič in Lucijan Marija Škerjanc kot avtorji solistične in komorne glasbe; 23.30 Zadnja poročila.

Ital. televizija

18.20 Oddaja za najmlajše; 19.50 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Politična tribuna; 22.00 «Il massacro di Wounden Knee», televizijski film; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 «Piccola ribalta», predstavitev tekmovalcev tekmovanja ENAL; 22.20 Potovanje po Grčiji.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.10 TV v šoli; 17.40 Pogumno in veselo — oddaja za otroke; 18.10 Kdo se boji volka? — ruski otroški balet; 18.25 TV obzornik; 18.45 Po Jugoslaviji; 19.10 Mikrofestival — III. del zabavno-glasb. oddaje; 19.40 Kaleidoskop; 20.00 TV dnevnik; 20.30 TV obzornik; 20.40 Kulturna panorama; 21.40 Iz arhiva jugoslovanske kinoteke; 22.10 Waterpolo za trofejo Italije — posnetek tekmovanja v Budimpešti; 24.00 Poročila.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23, najnižja 15,4, ob 19. uri 19,4; vlaga 57 odst., zračni tlak 1019,9 stalen, veter 20 km severovzhodnik, sunki vetra 38 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 21 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 23. septembra
Slavojka
Sonce vzide ob 5,52 in zatone ob 18,02. Dolžina dneva 12,10. Luna vzide ob 3,15 in zatone ob 17,42
Jutri, PETEK, 24. septembra
Nadja

RAZPRAVA O PRISPEVKIH ZA GRADNJO ŠOL V DEŽELNEM SVETU

Za slovenske dijake se morajo ustanoviti tudi tehnične šole

Predlog skupine svetovalcev KPI - Zagotovila predsednika deželnega odbora Berzantija - Razprava se bo nadaljevala jutri

Včeraj se je v deželnem svetu nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o prispevkih v prid graditve šol in vrtcev, ki se je pričela predvčerajšnjim ter se bo nadaljevala jutri.

Prvi je spregovoril demokristjan Chieu, ki je orisal položaj strokovnih zavodov v Karniji. Rekel je, da je položaj precej neugoden ter da primanjkuje učilnic, telovadnic, laboratorijev in menz ter dejal, da občine nimajo sredstev, da bi jih dale na razpolago.

Za njim je spregovoril socialist Del Mas, ki je ponovil stališče, katero je izrekla o zakonskem osnutku njegova skupina med razpravo v pristojni komisiji. Rekel je, da bi bilo bolje, če bi pripravili tri zakonske osnutke, ker gre za različno snov, to je za strokovne šole, za tehnične šole in za vrtce, glede katerih se je treba sklicevati na različne člene deželnega statuta. Ker pa je treba nujno potrošiti to, kar predvideva letošnji proračun in kar je že tako premalo za šolske potrebe, je PSI pripravljena spremeniti svoje stališče in glasovati za zakonski osnutek s pogojem, da se bistveno spremeni drugi odstavek prvega člena, to je kakor predlagajo skupine, ki sestavljajo vsedržavni levi center. Socialisti priporočajo odboru, naj določi prispevke za vrtce, predvsem javnim ustanovam, to je občinam in pokrajinam.

Liberalec Trauner je v začetku svojega govora sicer dejal, da se strinja s stališčem republikanca Cumbata, ki je predvčerajšnjim poudaril, da bi morali imeti tudi vrtci predvsem javni značaj ter bi morala skrbeti zanje država. Ker pa je treba računati z dejanskim položajem in ker se liberalci zavedajo važnosti otroških vrtcev, bodo liberalci glasovali za zakonski osnutek deželnega odbora.

Demokristjan Ramani je polemiziral z izjavami tistih svetovalcev, ki so zagovarjali lična stališča na osnovi ustave, ki pravi, da ne sme država podpirati zasebnih šol, ter je rekel, da dejansko daje država prispevke tem šolam že od leta 1948, čeprav gre le za «drobtinice». Rekel je tudi, da je treba pri otroških vrtcih upoštevati vzgojno in podporno plat ter dejstvo, da njihovo obiskovanje ni obvezno.

Komunist Pellegrini je predvsem ugotovil protislovja med prvim in drugim odstavkom prvega člena zakonskega osnutka ter rekel, da skuša odbor doseči to, kar ni demokristjanom uspelo v vsedržavnem obsegu. Rekel je, da so tudi komunisti za pomoč otroškim vrtcem, toda to vprašanje je treba rešiti v skladu z državnimi normami. Zato naj se zakonski osnutek razdeli na dvoje, tako da bi vsaj za prvi del dosegli popolno soglasje.

Poročevalec demokristjan Bianchini je v svojem odgovoru dejal, da je razprava prešla na argumente, glede katerih dežela ne more intervenirati. Rekel je tudi, da so prišla med razpravo do izraza zastarela in plesniva ideološka stališča. Po njegovem mnenju se predlagani zakonski osnutek ravna po vsedržavnih zakonih na šolskem področju.

Zatem je spregovoril odbornik Masutto, ki je dejal, da je imel odbor, ko je pripravil zakonski osnutek za tehnične šole in vrtce, pred očmi jasno izbiro. Zakonski osnutek namreč predvideva skrb prav za tiste vrste šol, ki uživajo najmanj pomoči. Izven vsake polemike obstaja torej stvarno vprašanje pomanjkanja učilnic, kar so sicer priznali svetovalci vseh strank. Zatem je Masutto prešel na ideološko torišče in pribil znana stališča svoje stranke do vprašanja vzgoje in šolstva.

Zatem se je začela razprava o členu 1. Komunistični svetovalci so predlagali k temu členu popravek, po katerem naj bi deželna dajala prispevke tudi za gradnjo šol z jezikom, ki je različen od italijanskega. Ta popravek je obrazložil svetovalec KPI Jarc. Pri tem je omenil, da Slovenci nimamo tehničnih šol ter rekel, da je treba to pomanjkljivost odstraniti z ustanovitvijo teh šol za Slovence. Slovenski dijaki nimajo možnosti izbrati nobene tehnične ali strokovne šole, ko končajo nižjo srednjo šolo. Zato jim je na tem področju zaprta vsaka pot. Pri tem ne gre pretežno za težave v jeziku, marveč za načelo, po katerem morajo imeti vsi državljani pravico do dostopa v primerno šolo.

Proti temu spreminjevalnemu predlogu je spregovoril misovec Morelli, ki je dejal, da imajo Slovenci dovolj šol ter da samo besedilo zakona niti ne izključuje ustanovitve drugačnih šol. Rekel je tudi, da se je treba izogibati sporom, pri čemer se je pokazal kar nekam čudno miroljubnega.

Socialist Angeli je zatem izjavil, da je njegova skupina naklonjena spreminjevalnemu predlogu.

Komunist Siškovič je dejal, da je besedilo zakona splošno, da pa obravnava vprašanje gradnje šolskih poslopij. Sedaj ni slovenskih tehničnih šol; ker pa bo imel zakon daljšo veljavo, bi bilo prav, da se predvideva, da se zgradijo poslopja za slovenske strokovne šole takrat, ko bi jih ustanovili. Slovenski manjšini je treba zagotoviti možnost tehničnega pouka. Če je danes nastalo to vprašanje, so ga zakrivili tisti, ki so nam leta 1922 vzeli šole in sedaj hočemo priti vsaj do tega, kar smo že imeli leta 1922. Siškovič je pri tem omenil tudi, da ni slovenskih šol v Beneški Sloveniji.

Poročevalec Bianchini je rekel, da zakon ne izključuje slovenskih šol in da je zato proti popravku. Rekel pa je, da ne bo nobene diskriminacije. Tu je posegel vmes predsednik Berzanti, ki je rekel, da ne bi hotel, da bi dalj tej zavrnitvi pomen, ki ga nima. Tu ne gre za ustanovitev šole, marveč za finansiranje gradenj. Zagotovil je, da ne bo v primeru ustanovitve slovenskih strokovnih šol nobenih omejitev. Po tej zagotovitvi je prosil predlagatelje, naj umaknejo popravek. Svetovalec Siškovič je dejal, da je z zagotovilom zadovoljen in je umaknil popravek.

Sledil je drugi popravek svetovalcev KPI k členu 1, po katerem naj bi izločili drugi odstavek prvega člena zakona, ali če tega ne bi sprejeli, pogojno črtali besedo «zasebniki» (kjer se govori o prispevkih za gradnjo vrtcev). Ta popravek je orisal komunist Sema, ki je pri tem v dolgem govoru s stvarnimi argumenti zavračal trditve demokristjanov Ginaldija, Bianchinija, Masutta itd. Pri glasovanju o tem popravku ga je običajna večina zavrnila. V razpravo ni včeraj posegel svetovalec Škerk, ker je bil odsoten.

● **Ravnateljstvo avtofilotramvajske službe Acegat** sporoča, da od 23. t. m. ne bosta več obratovali progi št. «3» in «8» po Nabrežju Traiana, ki sta služili za kopalce.

Važno za državne upokojence

Izplačevanje zaostankov pokojnin

Včeraj popoldne je bilo na sedežu pokrajinskega zakladnega ravnateljstva srečanje med predstavniki sindikatov državnih upokojencev in upokojencev raznih javnih ustanov ter predstavniki zakladnega ravnateljstva. Govorili so o izplačilu zaostankov pokojnine deželnim upokojencem, na osnovi zakona o zvišanju pokojnin, ki zanima v tržaški pokrajini 7.500 upokojencev.

Pokrajinsko zakladno ravnateljstvo je dejansko že pripravilo vse potrebno, da se državnim upokojencem izplačajo zaostanki. Tako bodo dobili upokojeni železničarji in upokojenci zavarovalnih zavodov zaostanke 26. t. m. upokojenci ostalih državnih uprav pa 14. oktobra, vse osebe pa, ki uživajo posredne pokojnine, bodo dobile izplačane zaostanke 7. oktobra. Tržaško zakladno ravnateljstvo je poskrbelo, da bodo tudi zaostanki vojnih pokojnin pravočasno izplačani. Tako bodo zaostanki posrednih vojnih pokojnin izplačani 7. oktobra, neposredni pa 14. oktobra.

DA SE PREPREČI BEG VALUTE V INOZEMSTVO...

Turistična ustanova zahteva odprtje igralnice v Sesljanu

Predsednik odv. Terpin je izjavil, da je v Opatiji 95 odst. obiskovalcev igralnice Italijanov, v Portorožu pa 90 odst.

Predsednik tržaške pokrajinske turistične ustanove odv. Aldo Terpin je včeraj na tiskovni konferenci obrazložil časnikarjem vzroke, zakaj tržaška turistična ustanova zahteva od vlade, da odobri ustanovitev igralnice v tržaški pokrajini, in sicer v Sesljanu.

Odv. Terpin je dejal, da je pokrajinska turistična ustanova poslala ministru za turizem in predstave Coroni obširno poročilo z dokumentacijo, ki opravičuje otvoritev igralnice na tržaškem področju. V poročilu ministru je najprej poudarjeno, da turistična ustanova ne more iti mimo dejstva, da se je na turističnem področju v Trstu ustvaril položaj, ki omogoča beg valute v inozemstvo zaradi otvoritve igralnic onstran meje. V času dveh let je Jugoslavija, je rečeno v poročilu ministru Coroni, premagujoč vse moralne predsodke, ustanovila večje število igralnic, od katerih štiri v bližini italijanske meje. Hazardna igra je tam tolmačena kot industrijska dejavnost in ima nalogo, da pritegne v državo čim več tuje valute. Najboljši klienti teh jugoslovanskih igralnic, pravi poročilo, so italijanski turisti in predvsem prebivalci Furlanije — Julijske krajine. Po zaupnih informacijah se je zvedelo, da predstavljajo Italijani 95 odstotkov udeležencev igralnice v Opatiji in da prihaja 90 odstotkov udeležencev igralnice v Portorožu iz tržaške pokrajine. Igralnica v Portorožu je oddaljena od Trsta 38 km, v Opatiji 71 km, v Umagu 72, na Bledu 157 km.

Potem ko so v poročilu ministru Coroni objavljeni podrobni podatki o številu mejnih prehodov na tržaškem področju z Jugoslavijo v letih 1962, 1963, 1964, je v poročilu poudarjeno, da je stalno naraščanje italijanskih turistov v Jugoslavijo tudi posledica odprtja omenjenih igralnic. Po nekaterih informacijah se število udeležencev igralnice v Portorožu iz dneva v dan veča. Samo v prvih šestih mesecih delovanja te igralnice so izdali povprečno 130 vstopnic dnevno V omenjenem obdobju pa so v tej igralnici kasirali nad 800 milijonov lir. Letni dohodek igralnice v Opatiji pa presega eno milijardo lir. Nedavno je bila otvorjena igralnica tudi v Umagu. Nadalje je v poročilu ministru Coroni rečeno, da bi diplomatska akcija za preprečitev bega italijanske valute, ki ga povzročajo omenjene štiri igralnice, težko dosegla zaporo vseh štirih igralnic, ali pa vsaj dveh, in sicer v Portorožu in Umagu, ki so na ozemlju, ki ga Jugoslavija upravlja, in ki še ni formalno priključeno k tej državi. Zato tržaška pokrajinska turistična ustanova zahteva, naj bi se odprla ena igralnica v bližini Trsta, in sicer v Sesljanu. V poročilu je nadalje rečeno, da se ne zahteva otvoritev igralnice v Sesljanu, le da bi s tem povečali turistični promet, ampak predvsem, da se zmanjša beg valute v inozemstvo. Pokrajinska turistična ustanova je prepričana, da bo to njeno pobudo podprla tudi deželna uprava.

Seja tržaškega občinskega odbora

Na zadnji seji tržaškega občinskega odbora so sklenili, da bodo posredovali za čimprejšnjo preosnovo upravnega odbora ustanove Stalnega gledališča. Odbornika dr. Bazille in dr. Venier pa sta sporočila, da sta sklenila vnesti nekatere popravke v pravilnika staleža osebja ribje tržnice in zelenjadne tržnice na debelo. Tako bosta poleg drugega za obe tržnici ustanovljeni novi mesti namestnika ravnatelja.

Odbor je nadalje določil 20 milijonov lir prispevka občinske uprave za akademsko leto 1965-66 novi medicinski fakulteti. Poleg tega je odbor še sklenil, da bo občina dala jamstvo za posojilo 10 milijard lir, ki ga bo ustanova «Autovie Venete» najela pri kreditnemu konzorciju za javna dela. To novo posojilo bo ustanova uporabila za nadaljnja dela pri gradnji avto ceste Trst-Benetke.

Občinski odbor je tudi sklenil podpreti zahtevo občinske uprave v Sappadi, naj se čimprej začnejo dela za ureditev državne ceste, ki pelje v Sappado, in naj se zato ponovno odpre cesta Forni Avoltri-Sappada, da se bodo dela na državni cesti lahko hitro odvijala. Župan dr. Franzil bo v tem smislu posredoval v Rimu na pristojnem ministrstvu in na osrednjem ravnateljstvu državnih cest.

Problemi kopalcev peska pri rtu Sdobba

Odbornik Giust je včeraj sprejel delegacijo pomorščakov in delovodij čolnov, ki kopljejo pesek pri rtu Sdobba. Gre za kakih 80 družinskih glavarjev, ki služijo kruh s trdim delom, in ki čutijo sedaj posledice gradbene krize. Ti delavci se pritožujejo nad sitnarjenjem pomorskih oblasti kljub jasnim dovoljenjem in taksam, ki jih plačujejo. Ta dejavnost je stara že več stoletij in ni mogoče razumeti, zakaj nastajajo dandanašnji ovire. Odbornik Giust je prosil za nadaljnja pojasnila in obljubil prizadetim, ki jih je spremljal svetovalec prof. Sema, da se bo za stvar pozanimal.

Pojasnilo prof. Gaete

Prof. Giuliano Gaeta nam je poslal pismo v zvezi s člankom v našem listu od 20. avgusta, v katerem poročamo o odgovoru Franca Štoke na neki njegov prejšnji članek. Prof. Gaeta prosi za objavo svojega kratkega odgovora, ki se glasi:

«Bral sem pismo, ki ga je poslal Piccolu tovariš Franc Stoka. Mislim, da ni potrebno, da bi se zadrževal pri njegovih trditvah, ki jih imam vse drugo kot za točne. Omejujem se na potrditev svojega prejšnjega pisma (glej Piccolo od 1. avgusta) od prve do zadnje vrste, besedo za besedo.»

Baletna šola p.d. Barkovlje

Sredi oktobra t. l. se bo začela baletna šola v prostorih prosvetnega društva Barkovlje v Ul. Ceretto 12. Šolo bo vodil baletni mojster g. A. Viles.

Vpisovanje otrok od 16 let starosti dalje se vrši vsak dan, razen v nedeljah, od 16. do 18. ure v društvenih prostorih od danes dalje.

Točen začetek šole bo pravočasno javljen. Vse podrobnosti prejmejo starši ob vpisu. V šolo se lahko vpišejo tudi otroci iz drugih krajev.

Poletne prireditve

Danes v Miramaru «Luči in zvoki». Predstave ob 21. in ob 22,15. obe v italijanščini «Massimiliano e Carlotta».

Kino

Nazionale 16,00 «L'uomo solitario» Technicolor, Jack Palance, Anthony Perkins.
Arcobaleno 16,00 «Shenandoah la valle del disonore» Technicolor, James Stewart.
Excelsior 16,00 «L'ultimo omicidio» Alain Delon, Van Heflin. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 16,00 «I complessi» Ugo Tognazzi, Alberto Sordi, Nino Manfredi.
Grattacielo 16,00 «L'arte di amare» Technicolor, James Garner, Elke Sommer.
Alabarda 16,30 «Nude calde e pure» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16,30 «Venerj proibite» Colorscope. Prepovedano mladini pod 18 letom.
Aurora 16,30 «Il vendicatore di Kansas City».
Cristallo 17,00 «La jena di Londra» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Garibaldi 16,30 «Carovana di coraggiosi» Technicolor.
Capitol 16,00 «Il mondo senza sole» Iz romana Vita nel mare. Technicolor.
Impero 16,30 «Totò d'Arabia».
Vittorio Veneto 16,00 «007 operazione Goldfinger» Sean Connery.
Moderno 16,30 «Le rane del mare X 2 operazione Okinawa» Richard Widmark, Jeffrey Hunter. Zadnji dan
Astoria 17,00 «I gialli di Edgard Wallace N. 3»
Astra 16,00 18,40 21,30 «I giovani leoni».
Abbazia 16,00 «L'uomo di Laramie» Technicolor, James Stewart.
Ideale 16,00 «La regina del Rio delle Amazzoni» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske srednje šole v Dolini sporoča, da se nadaljuje vpisovanje v 2. in 3 razred, ki se bo zaključilo 25 septembra.

Državna srednja šola pri Sv. Jakobu, Ul. Frausin 14, vpisuje v 2. in 3. razred do 25. septembra

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, se vrši **vpisovanje** za šolsko leto 1965-1966 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1965.

Navodila glede vpisovanja so razvidna na zavodovi oglasni deski.

Ravnateljstvo Drž. srednje šole in Ind. strok. šole v Trstu (Rojan, Ul. Montorsino 8) obvešča, da se vrši vpisovanje za II. in III. razred do 25. septembra t.l.

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se vrši vpisovanje za šolsko leto 1965-1966 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda Ul. Caravaggio 4, neprekinjeno do vključno 25. septembra 1965.

Državna slovenska srednja šola na Opčinah sporoča, da se vpisovanje v 2. in 3 razred zaključi 25. septembra.

Ravnateljstvo državne srednje šole na Katinari obvešča, da je vpisovanje za šolsko leto 1965-1966 vsak dan do vključno 25 septembra tl. Navodila so razvidna na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Ul. Caravaggio 4, obvešča, da je vpisovanje za II. in III. razred do 25. septembra 1965

Vodstvo Trgovskega tehničnega zavoda «G.R. Carli» sporoča, da se vpisovanje v razne razrede nadaljuje vsak delovni dan od 11. do 12. ure. Pri zavodu «G.R. Carli» je tudi vpisovanje v I. razred Strokovne šole za upravne izvedence in korespondente v tujih jezikih.

Prav tako se nadaljuje vpisovanje v razne razrede na Strokovnem trgovskem zavodu v Ul. Diaz 20 od 10,30 do 11,30. in sicer do 25. tm.

Državni tehnični trgovski zavod «Carli» sporoča, da bo letos ustanovljen večerni tečaj za dijake-delavce. Tečaj se bo začel z začetkom šolskega leta 1965-66. Trajanje tečaja in njegov program sta enaka običajnim dnevnim tečajem. Ob koncu študija dobijo tečajniki spričevalo knjigovodje (ragioniere) in trgovskega izvedenca.

Ravnateljstvo Državne srednje šole v Nabrežini z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se zaključi vpisovanje v vse tri razrede dne 25. 9. 1965.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Jakobu v Trstu, Ul. Frausin št. 12 sporoča staršem, da se vpisovanje za šolsko leto 1965-66 zaključi dne 23. tm.

Na Državnem znanstvenem liceju s klasičnimi vzporednicami s slovenskim učnim jezikom v Trstu se začne novo šolsko leto 1965-1966 v petek dne 1. oktobra 1965 ob 10. uri s sv. mašo v cerkvi na Montuzzi.

Za vpis v razne razrede naj se prizadeti zglasijo v tajništvu šole v Ul. Diaz štev. 20 od 11. do 12. ure.

Razstave

V galeriji bara Fulvio v Ul. Ginnastica 5 bo v petek, 24. t. m. otvoritev kolektivne slikarske razstave slikarjev Adriana Bona, Glory Calligaris, Giuliana Kirchmeyerja, Renza Possonellija, Alfierija Vizintina in Borisa Zuliana.

Razna obvestila

Sola Glasbene Matice, Mladinski pevski zbor bo imel prvo vajo v petek 24. t.m ob 18. uri v mali dvorani (Ul. R. Manna 29). Vse pevce pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo.

• • •

Taborniki Rodu modrega vala V soboto 25. tm. ob 20,30 bo otvoritev novega prostora v Ul. R. Manna 29. Predvajali bomo film s taborjenja. — Nadzorni odbor.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 22. septembra 1965 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 77-letni Giovanni Luci, 54-letna Natalia Vecchiet vd. Crmese, 65-letni Giovanni Gardena, 77-letni Giuseppe Borisi, 74-letna Anna Colautti vd Caucci, 67-letna Giovanna Czeczelist vd. Senci, 75-letna Antonia Purich, 80-letna Giuseppina Pikausick por. Gajo, 9 dni stari Alessandro Bonasia, 61-letna Evelina Bettarello vd. Ciabatti, 74-letni Secondo Malisana.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(20. 9. — 26. 9.)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10; Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6; Sponza, Ul. Montorsino 9.

Od 13. do 16. ure

Biasoletto, Ul. Roma 16; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6; Sponza, Ul. Montorsino 9.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. dr. Fortunata Mikuletiča daruje Vojko Ferluga 5000 lir za Dijaško Matico.

VPRAŠANJA IN INTERPELACIJE V DEŽELNEM SVETU

V parlamentu bodo kmalu začeli razpravljati o pristaniški ustanovi

Nadaljnji odgovori na vprašanja o ribolovu, o ukinitvi železniških prog v Furlaniji ter o krizi v ustanovi za vrtce ONAIRC

Na predvčerajšnji seji deželnega sveta so bila v začetku na vrsti vprašanja, katerim so sledile interpelacije svetovalcev. Najprej je komunist Moschioni zahteval, naj se vpiše na dnevni red zakonski predlog njegove skupine o solidarnostnem skladu za pomoč kmetovalcem v primeru neurij in drugih elementarnih nesreč. Svetovalec je poudaril, da je njegova skupina predložila osnutek že 4. julija ter da je kasneje stvar ob velikih povodnjih postala še bolj nujna. Kljub temu pa se o stvari sploh še ni razpravljalo, češ da bo predložil svoj zakonski osnutek deželni odbor.

Za Moschionijem je spregovoril še komunist Pellegrini, ki je dejal, da je na primer v Latisani položaj nevzdržen, saj so dali občini na razpolago za pomoč samo 8 milijonov lir, kar ni zadostovalo niti za najnujnejša popravila na cestah. Rekel je, da se komunisti zadovoljijo tudi s tem, da predloži takoj svoj osnutek deželni odbor, le da se priskoči ljudem na pomoč.

Predsednik Berzanti je dejal, da je že zadnjič pojasnil, zakaj še ni odbor predložil svojega zakonskega osnutka. Najprej so pripravili osnutek za pomoč kmetom, ki so bili prizadeti po toči; sedaj po hudih povodnjih pa je bilo treba osnutek razširiti, tako da ne bi predvideval pomoč kmetovalcem marveč tudi obrtnikom, trgovcem in industrijcem, to je vsem, ki so utrpeli škodo. Rekel je, da bodo predložili osnutek že prihodnji teden v razpravo pristojni komisiji, nato pa svetu. Rekel je, da bi ob tej priliki lahko skupno razpravljali o obeh osnutkih. Zatem je predsednik de Rinaldini dejal, da bodo vpisali komunistični zakonski predlog na dnevni red.

Zatem je odbornik Masutto odgovoril liberalcu Traunerju na vprašanje o pomanjkanju vode v poletnih mesecih v Trstu. Masutto je rekel, da je vprašanje resno in nujno, rekel pa je, da bodo do prihodnjega leta zgradili novo črpalno postajo, ki bo zagotovila zadostno dobavo vode za prihodnjih pet ali šest let, medtem pa bodo pohiteli s proučevanjem načrtov za nov vodovod.

Odbornik Marpillero je odgovoril komunistu Semi na vprašanje o resnem položaju v Javnih skladiščih. Rekel je, da gre za dve ločeni stvari, to je za dve milijardi pomoči za kritje primanjkljaja, ki se je nabral v zadnjih letih, ter za čimprejšnjo izdajo zakona o ustanovitvi tržaške pristaniške ustanove, ki jo predvideva deželni statut. S prispevkom poldruge milijarde lir iz sklada za Trst so začasno odstranili krizo v Javnih skladiščih, vendar se bo 23. oktobra vprašanje zopet pojavilo, ker bo takrat nastal nov primanjkljaj. Odbornik pa je dejal, da upa, da bodo našli kakšno rešitev na seji ministrov, na kateri bodo razpravljali o tem vprašanju. Kar se tiče pristaniške ustanove, je deželni odbor že večkrat posredoval v Rimu. Odbornik je rekel, da je pravkar prejel po telefonu iz Rima sporočilo, da so v komisiji za proračun ministrstva trgovske mornarice priznali nujnost zakona o pristaniški ustanovi.

Marpillero je odgovoril tudi na vprašanje svetovalca Cumbata glede ribolova na Gornjem Jadranu. Rekel je, da je vprašanje zapleteno. Zunanje ministrstvo je predlagalo Jugoslaviji, naj bi se o tem najprej posvetovali izvedenci v Rimu v oktobru, še prej pa bi se posvetovali z deželnimi predstavniki. Najhujša ovira so pri tem strogi jugoslovanski zakoni v obrambo ribjega zaroda, ki se jih morajo držati tudi sami jugoslovanski ribiči. Kljub temu pa bo odbor nadaljeval akcijo v zaščito interesov tukajšnjih ribičev.

Podpredsednik Dulci je odgovoril na vprašanji svetovalcev Zanina (KD) in Coghetta (KPI) ter na interpelacijo svetovalca Rigutta glede namenov državnih železnic, da bi ukinile nekatere krajevne proge v Furlaniji, ki so močno pasivne. Duci je dejal, da je ukinitev teh prog res v petletnem načrtu preureditve železnic, da pa upa, da bodo vsaj za nekaj časa odložili ukinitev prog San Vito - Motta di Livenza in Palmanova - San Giorgio di Nogaro. Vsekakor se bo dežela zavedala, da bi nadomestili te proge vsaj s sodobnimi cestami.

Zadnje vprašanje je postavila demokristjanka Pittino, ki je omenila resne težave, v katere je zabredla ustanova ONAIRC, ki upravlja v deželi 244 vrtcev, od katerih je 20 slovenskih in 11 mešanih. V te vrtce hodi skupno 6687 otrok. Če ne bodo sprejeli primernih ukrepov, bo morala ustanova vrtce zapreti. Ta ustanova ima svoje vrtce na Tržaškem, Goriškem in v Beneški Sloveniji, kjer jih je še največ. Odbornik za prosveto Vicario je dejal, da je skupno s predsednikom Berzantijem večkrat posredoval v Rimu in tudi pri vladi, da bi zadevo rešili in čimprej odobrili zakonska predloga, ki določata pomoč ustanovi.

V LADJEDELNICI SV. MARKA

Zaključna dela na poljski ladji

V ladjedelnici Sv. Marka pospešeno nadaljujejo z deli na tovorni motorni ladji za razsuti tovor «Siemia Szczecinska» s 23.725 tonami nosilnosti za družbo Centromotor P.P. Varšava, ki jo bodo splavili 2. oktobra ob 11. uri.

Včeraj so zaključili z montažo krmila, ki tehta 18 ton, je visoko 8 m, dolgo 4,80 m in ima površino 24 kv. m. V prihodnjih dneh bodo po načrtu gradnje vdelali še nosilno os za vijak, vijak in poslednje nadstrukture, nato pa bodo začeli s pleskanjem trupa, kar bo zadnje delo pred splavitvijo.

Vespa v avto

Na vogalu Ul. Gatteri in Ul. Pietà se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča. 23-letni Paolo Bearz iz Ul. Pareznan 1, ki je vozil vespo TS 32087, na kateri se je peljala tudi 25-letna Marija Salvi iz Ul. Alfieri 4, je trčil v fiat 1100 TS 18104, ki ga je vozil 25-letni Mauro Damiani iz Ul. Sinico 66. Zaradi trčenja sta se Salvijeva in Bearz prevrnila z vespo, pri tem se je Salvijeva pobila po glavi ter ranila po zatilju in desnem sencu. Na nevrokirurškem oddelku bolnišnice se bo morala zdraviti od 10 do 15 dni.

Vrat si je prerezala

Bolničarji RK in agenti letečega oddelka so včeraj popoldne pohiteli v Ul. Sara Davis, kjer si je pod stopnicami v veži stavbe štev. 114, 54-letna Agnese Strenfeli por. Cesarotto iz Ul. Sara Davis 164 s kuhinjskim nožem prerezala vrat. Žensko so odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na otorinolaringološki oddelek s prognozo okrevanja v 30 dneh.

Strefelijeva se je v trenutku obupa odločila za usodni korak, vzela nož in odšla v vežo prej omenjene stavbe, kjer si je prerezala vrat. Okrvavljeno je opazila neka stanovalka, ki je takoj poklicala bolničarje in policaje. Ti so na delovnem mestu poiskali Strenfelijine, ga moža, ki je povedal, da se je njegova žena pred približno petimi leti zdravila v umobolnici pri Sv. Ivanu zaradi alkoholizma. Nedavno tega pa je ženska začela ponovno piti.

TRAGIČNA SMRT KOMAJ 14-LETNE DEKLICE

Pri slapu Glinščice strmoglavila 30 m globoko v prepad in se ubila

Nesrečno dekle se je z dvema prijateljicama odpravilo na izlet na nevarne stene - Trupla včeraj zaradi nastopa teme še niso mogli spraviti s police

Popoldanski izlet v Glinščico je bil včeraj usoden za komaj 14-letno Nevo Grimm iz Ul. Ghirlandalo 33, ki se je smrtno ponesrečila blizu slapa Glinščice pod Botačem. Nerodno ji je spodrsnilo, izgubila je ravnotežje in strmoglavila v prepad 30 m globoko in obležala na skalovju. Bila je na mestu mrtva zaradi prebitja lobanje.

Grimmova se je včeraj v družbi prijateljic 14-letne Laure Ferrarijeve iz Ul. del Bosco 14 in 15-letne Sonie Contellijeve iz Ul. Cancellieri 5 pripeljala z avtobusom v Boljunec. Avtobus je pripeljal na trg ob 13.30 in prijateljice so izstopile ter se napotile v Glinščico, šle so mimo koče «Premude» in gor po že znanih stezah.

Le uro kasneje pa se je pripetila strahotna nesreča. Nič hudega slutec je Grimmova s Ferrarijevo in Contellijevo hodila po stezi, dokler niso dosegle slapa. Tam so se povzpele po strmem pobočju in se nato znašle na desni strani Glinščice na strmih stenah, kjer se običajno vadijo hribolazci. Ni točno znano, kaj se je tedaj pripetilo. Zelo verjetno je Grimmovi spodrsnilo, morda pa je tudi pogledala v prepad pod seboj, da se ji je zavrtelo v glavi. Dejstvo je, da sta Ferrarijeva in Contellijeva nenadoma zagledali, kako se je Grimmova nagnila in trenutek nato izginila v praznino. Nesrečna deklica je strmoglavila v prepad in padla na skalnato polico 30 metrov niže. Njeno truplo je ležalo le deset metrov od padajočega slapa in deset metrov nad strugo Glinščice.

Contellijeva in Ferrarijeva sta se zgrozili ob pogledu na prijateljico, ki je negibno obležala na skali. Bili sta pretreseni od groze, kljub temu pa jima je uspelo, in pri tem je skoraj neverjetno kako, da sta prišli po strmi stezi do že mrtve Grimmove. Ena ji je dvignila glavo ter jo držala nekaj trenutkov v naročju, toda za nesrečno deklico ni bilo več pomoči. Dekleti sta se spustili navzdol po stezi in začeli kričati na pomoč.

Obupne klice je zaslišal neki avtomobilist, ki se je z družino prepeljal v Glinščico. Hitro je spravil dekle v avto ter jo zapeljal v Boljunec. Približno ob 15.20 je dekle sedelo pri mizi v gostilni Sancin na boljunškem trgu in v joku povedalo, da je njena prijateljica mrtva. Avtomobilist je hitro poklical agente s komisariata v Miljah, potem pa je odhitel in pripeljal v Boljunec tudi drugo dekle. Prihiteli so policisti in rešilni avto RK. Ferrarijeva in Contellijeva sta agentom povedali, kaj se je pripetilo, nakar so ju odpeljali v bolnišnico, kjer so jima nudili prvo pomoč.

V Glinščico so odhiteli tudi gasilci, da bi spravili iz prepada truplo nesrečne Grimmove. Okrog 16. ure so privozili v Boljunec, približno dve uri kasneje pa je prihitel tudi namestnik javnega tožilstva dr. Ballarini za potrebne formalnosti. Potrdilo o smrti pa je izdal zdravnik RK dr. Buttiglioni.

Novica o tragični smrti mladega dekleta, se je takoj razširila v Boljuncu. Do poznega večera so Boljunčani nemo stali pred hišami in na vogalih, da bi videli, kdaj bodo iz Glinščice prenesli truplo. Toda gasilci so se koj v začetku znašli v težavah in trupla nesrečne Grimmove niso mogli prenesti s police. Bila je že tema in reševalci so morali odnehati. Okrog 18. ure so gasilci privezali truplo ob skalo, ga pokrili in odšli. Vrnili se bodo danes zjutraj ob 7. uri. V Glinščici od daleč stražita truplo dva agenta s komisariata v Miljah.

V PADOVSKI BOLNIŠNICI

Zagonetna smrt pomorščaka iz Trsta

Pokrajinski zdravniški urad v Benetkah in sodne oblasti v Padovi so uvedle preiskavo v zvezi z zagonetno smrtjo 25-letnega pomorskega kapitana Giorgia Orlića iz Trsta, ki je 18. tm. izdihnil v bolnišnici v Padovi. Na podlagi zdravniškega spričevala je razvidno, da je Orlić umrl zaradi spirohetoznega krvavenja jeter, krvosečnosti in globoke nezavesti.

27. avgusta je Orlić na cesti Trst-Benetke, na odseku med Musile di Piave in Porte Grandi s svojim avtom zavozil s ceste v strugo nekega kanala. Pri nesreči je Orliću uspelo, da je prišel iz avtomobila preden se je ta pogreznil na dno kanala. Nekaj dni kasneje se je v Genovi vkrcal na svojo ladjo, toda nekaj dni pozneje ga je napadla huda vročina. Ko je ladja priplula v Benetke je Orlića pregledal zdravnik in zaukazal takojšen sprejem v bolnišnico v Padovi v oddelek za nalezljive bolezni, kjer je Orlić dva dni kasneje umrl. Preiskovalni organi so uvedli preiskavo, da bi ugotovili zagonetne vzroke smrti ter so v prej omenjenem kanalu vzeli vzorce vode, katere bodo bakteriološko pregledali v inštitutu za higieno in profilakso v Benetkah.

Vespist podrl žensko in se še sam ranil

Ko je včeraj zjutraj 69-letna gospodinja Viola Vidjak por. Smolcich s Scala Monticello 4 na zebrastem prehodu prečkala Ul. Giulia v bližini stavbe št. 66, jo je z vespo TS 29472 podrl 46-letni delavec Mario Ianesich iz Ul. Cologna 26. Pri nesreči sta se ženska in vespist ranila. Oba so odpeljali v bolnišnico, kjer so Vidjakovi nudili pr

VESTI IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Po črtanju izseljencev iz seznamov razen v vaseh, tudi v Čedadu manj ljudi

Zadnje povodnji ogrozile tudi stabilnost «Hudičevega mostu» v Čedadu - Uspeh jugoslovanskih folkloristov v Tarčentu

V vseh občinah Beneške Slovenije je vpisanih v anagrafskih matičnih uradih še dosti občanov, ki so se že pred leti za stalno izselili na delo v emigraciji. Zdaj so začeli te ljudi brisati iz občinskih seznamov. Tudi v čedadski občini so izpeljali te dni takšno črtanje ljudi, tako da šteje sedaj Čedad točno 10.980 prebivalcev. Manjša se torej nele število ljudi po naših slovenskih vaseh, ampak tudi v mestu Čedadu, ki je prišel skoro ob vso svojo industrijo.

* * *

V Čedadu obstaja kot v drugih večjih krajih državni tehnični agrarni inštitut (Istituto tecnico agrario). Na tem inštitutu je že diplomiralo precej kmetijskih izvedencev (periti agrari). Baje so se ti izvedenci izkazali. Pravijo tudi, da ni težko dobiti službo z diplomo te šole. Ti kmetijski izvedenci so tudi pokazali, kakor trdijo, precej uspeha pri izboljševanju kmetijsstva v čedadskem okraju. Kolikor nam je znano, pa ni opaziti uspehov, ki naj bi jih ti izvedenci pokazali; vsaj v Beneški Sloveniji se doslej niso izkazali. Prav bi bilo, da bi tudi fantje iz naših vasi študirali na tem čedadskem kmetijskem inštitutu, dalje da bi te ljudi postavili v službe, ker poznajo vsaj narečje svojih ljudi v slovenskih vaseh.

* * *

Hudičev most v Čedadu je tudi doživel presenečenje po zadnjih povodnjih. V temeljih mostu je ne samo odneslo velike plasti gramoza, ampak je deroča voda tudi obglodala temelje. Zdaj je opazen del napisa, ki govori, da je bil most zgrajen l. 1474. Tudi sama struga reke se je spremenila in je voda postala bolj deroča. S tem v zvezi je nastalo nekaj urbanističnih problemov v zvezi z obrambnimi zidovi bivše papirnice Pussini. Kasnejše povodji bodo morda še povečale vrzel, ki jo je odprla v dosedanjem sistemu zadnja povodenj. Tudi naši ljudje, ki prihajajo po opravkih v Čedad, se nagibajo preko ograje in opazujejo, kakšne spremembe je povzročila voda. Izvedenci tehničnega urada iz Vidma so že preiskali obrežne zgradbe v Broscandoli in v bližini cerkve sv. Frančiška, da bi ugotovili kaj morajo ukreniti, da ne bi nastala kakšna škoda na mostu in sedanjem obrežju.

* * *

V vasi Jagned svetolenartske občine so se pojavili divji prašiči. To ni na jesen v naših krajih nobena posebnost, saj se bolj potepajo po naših posestvih kot ljudje. Tudi škodo delajo vsak dan. Kmetu Emilu Mateliču so napravili na njivi, zasajeni s sirkom, za 70.000 lir škode. To je sporočil županu zaradi povrnitve škode.

* * *

Na vrhu gore Matajur, ki tako značilno vlada nad Nadiškimi dolinami in tudi nad vasmi Livka in kobariškimi vasmi, so postavili pred leti spominsko kapelo. Strele, ki tako rade udarjajo v osameli vrh Matajurja (1656 m), so to kapelo poškodovale že večkrat in jo bodo verjetno še, kot so že vsako drugo stvaritev človeške roke na tem mestu. Zdaj so postavili na kapelo še grb videmske pokrajine in italijanskega alpinskega kluba. Nekoč je bil tu v predfašistični Italiji mimo drugih napisov tudi slovenski napis Materi božji, ki so ga postavili prebivalci z obeh strani meje, ki so Slovenci. Dobro bi bilo, da bi se v duhu ekumenizma ponovil stari tradicionalni običaj.

* * *

Družinama slovenskih žrtev strašne tragedije Mattmarka v Švici, Lucijana Špehonje in Aleksija Cecona iz Tavorjane, je predsednik deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine dr. Doro de Rinaldini poslal kot svoj osebni dar po 50.000 lir. Tudi ministrstvo za delo in socialne zadeve je dalo po 100.000 lir vsaki izmed teh dveh družin.

* * *

Notranje ministrstvo v Rimu je poslalo občinskima upravama v Srednjem in Dreki kot izredno pomoč po 500 tisoč lir. To naj bi bila prva podpora za najnujnejša popravila škode, povzročene na stavbah po neurjih.

* * *

Mažerole so po desetletnem zanemarjanju le deležne neke pozornosti. Kmalu bodo dobile družbeni hlev z veliko milijonsko dotacijo. Zdaj opravljajo kanalizacijska dela v samem kraju. Mimo tega asfaltirajo cesto, ki vodi od Kanalića do Mažerol v dolžini šestih kilometrov. To izboljšanje ceste bo veljalo 17 milijonov lir.

* * *

Folkloristični festival je trajal v Tarčentu od 11. do 12. septembra. Udeležile so se ga folklorne skupine iz Avstrije, Grčije, Jugoslavije, Nizozemske in Italije. V soboto zvečer, 11. t.m., je bila posebna svečana prireditev, ki so se je udeležili številni furlanski parlamentarci. Izkazali so se domači plesalci in tudi gostje iz Ville Santine. Nastopili so Avstrijci iz Gradiščanskega z ljudskimi plesi in godbo na pihala, Grki s posebno skupino iz Tesalije, Jugoslavijo je zastopal Saves kulturno-umetniških društava iz Beograda, Nizozemci so nastopali s frizijsko skupino, a Italija z društvom «Sot la nape» iz Ville Santine in z društvom «Chino Ermacora» iz Tarčenta. Občinstvu sta predvsem bili všeč tisti dve folkloristični skupini, ki sta podali ljudsko folklorno umetnost tako doživeto, kakor jo resnično podaja ljudstvo. Bili sta to grška skupina s svojimi vrtoglavimi plesi in jugoslovanski raznolični plesi, ki so jih morali na željo občinstva ponoviti.

* * *

Iz hribovskega pobočja nad veličastno landarsko steno, po kateri peljejo 104 stopnice do vhoda v jamo in cerkev sv. Ivana v Landarski jami, se je »sul velik plaz zemlje in kamenja ter zapri dostop do teh stopnic. Za odkopanje zemlje bo treba najmanj teden dni. Zemlja se je v hribu razmehčala zavoljo neprestanega deževja in je nato zgrmela preko stene do dna. Dobro je, da se je to šele sedaj zgodilo, ko so postali obiskovalci Landarske jame zelo redki.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Ponarejanje so mu odpustili vožnje brez dovoljenja pa ne

V prizivni stopnji so kazenski sodniki potrdili prvotno obsodbo Bruna Lestonija

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Tavella, zapisnikar De Paoli) se je moral včeraj zagovarjati znani Bruno Lestoni, star 33 let iz Ul. Navali 8. Rekli smo znani, ker gre za tistega Bruna Lestonija, katerega je lani obsodilo kazensko sodišče na več kot tri leta zapora v zvezi s poskusom ugrabitve bivšega predsednika srbske pravoslavne skupnosti v Trstu dr. Dragoljuba Vurdelje (prizivno sodišče mu je letos le deloma znižalo kazen). Tedaj je Lestoni izjavil, da ni nameraval sodelovati pri ugrabitvi, ker mu je šlo le za to, da pride spet do denarja, ki ga je že izročil nekemu soobtožencu, za nakup cigaret, ki jih je nameraval vtihotapiti v Italijo. Bruno Lestoni je trdil, da se on ukvarja le s tihotapstvom ter da ga druge zadeve, v konkretnem primeru političnega značaja, sploh ne zanimajo.

V tem trenutku je Lestoni v koronejskih zaporih. Pred sodnike kazenskega sodišča pa je prišel pravzaprav prostovoljno. Pritožil se je namreč proti neki razsodbi tržaškega sodnika, ki ga je obsodil na 30.000 lir denarne kazni zaradi upravljanja motornega vozila brez vozniškega dovoljenja.

Bilo je 31. januarja 1964 ob 15. uri, ko sta dva karabinerja iz karabinjerske postaje v Ul. S. Giorgio, opazila na vogalu Ul. del Pesce z Ulico Cavana neki avto, ki je bil tako nerodno parkiran, da je oviral promet. Ko sta agenta ugotavljala prekršek, je pristopil Lestoni ter ju vprašal zakaj gre. Karabinerja sta ga legitimirala ter mu ukazala, naj parkira avto po predpisih in naj gre potem z njima na karabinjersko postajo. Lestoni ju je ubogal in kmalu nato se je znašel v uradu karabinjerske postaje. Agenti so pregledali vse listine ter ugotovili, da je bilo Lestonijevo vozniško dovoljenje ponarejeno. Šlo je za mednarodno vozniško izkaznico, ki jo je že leta 1958 izdal belgijski avtomobilski klub. Policisti so pa ugotovili, da je bila zadnja številka roka trajanja (1964) ponarejena. Prejšnja številka je bila namreč zbrisana ter nadomeščena s številko «4» v rdeči barvi, toda rahlo dvignjena nad ostale tri številke. Karabinjerjem je to zadostovalo, da so prijavili Lestonija zaradi ponarejanja javnega dokumenta ter zaradi upravljanja motornega vozila brez vozniškega dovoljenja.

Lestoni se je zagovarjal, trdeč, da je prejel vozniško dovoljenje od avtomobilskega kluba v Bruslju (ni pa vedel, da mednarodno vozniško dovoljenje velja samo leto). Rekel je še, da je v letu 1963 poslal knjižico v Bruselj, da je plačal 13.000 lir ter da so mu vrnili dovoljenje v takem stanju, kot so ga našli karabinjerji.

Ta razgovor pa ni pomagal obtožencu, kajti tržaški sodnik ga je spoznal za krivega ter ga obsodil na 30.000 lir denarne kazni zaradi upravljanja motornega vozila brez vozniškega dovoljenja. Glede obtožbe ponarejevanja pa je menil, da dejanje ni kaznivo, ker je šlo za tako grobo ponarejanje, da ga je lahko opazil tudi najbolj neizkušen človek.

Kazenski sodniki, ki so razsojali v svojstvu prizivnega sodišča, so potrdili prvotno razsodbo.

Z motornim kolesom se je zaletel v avto

Žrtev prometne nesreče je postal včeraj zjutraj 46-letni mizar Marij Petaros iz Boršta 89, ki se je po Senenem trgu peljal na motornem kolesu proti Drevoredu D'Annunzio. Ko je privozil v bližino bencinske črpalke Esso, je treščil v avto «giulietta» TS 47573, ki ga je izpred črpalke in tudi on namenjen v Drevored D'Annunzio, privozil 30-letni Giuseppe Sauli iz Ul. F. Severo 76. Zaradi sunka se je Petaros prevrnil z motornega kolesa ter se pri padcu pobil in ranil po levi podlakti, desnem stegnu in palcu desne roke.

Ponesrečenca so z rešilnim avtom RK odpeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na ortopedskem oddelku. Petaros se bo moral zdraviti 10 dni če ne bodo nastopile komplikacije.

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO — TELEVIZORJI — AVTOMATIČNI IN SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI — HLADILNIKI — ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI CANDY — REX — CGE

Izredne cene za izvoz Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse predele v Jugoslaviji

UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst

Corso Garibaldi št. 4, tel 41243 in Trg Goldoni št. 1

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 23. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni film:

«I selvaggi della prateria»

(DIVJAKI V PRIREJI)

Igrata: JAMES PHILBOOK — NANCY KOVACK

Kino na Opčinah

predvaja danes, dne 23. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

LA NAVE DEL DIAVOLO

(HUDIČEVV PRERIJI)

Igrajo: CHRISTOPHER LEE, ANDREW KEIR, JOHN CAIRNEY

Goriško-beneški dnevnik

SLUŽNOSTI ZA NAFTOVOD NA KRASU

Prizadeti lastniki iz Doberdoba naj postavijo skupno svoje zahteve

Le s složnim nastopom bodo lahko učinkovito branili svoje koristi

Naftovod družbe SIOT, po katerem bodo dobavljali nafto iz Trsta preko Avstrije v Zah. Nemčijo, bo šel tako na Tržaškem kot na Goriškem v precejšnji meri preko slovenskega ozemlja. Na Goriškem bo speljan po ozemlju doberdobske občine ter bodo pri tem prizadeti kmetje iz Jamelj in deloma tudi iz Doberdoba.

Na Tržaškem so že v polnem teku priprave za odkup potrebnega zemljišča in se predstavniki družbe pogajajo s prizadetimi zemljiškimi lastniki preko posebnega konzorcija, v katerega so se ti slednji združili. Prav zaradi take organizacije in povezanosti ter enotnega nastopa so dosegli pri pogajanjih za odkupno ceno že nekaj uspehov. Podjetje je namreč že precej povišalo prvotno ponujeno odkupno ceno ter se znatno približalo zahtevam lastnikov, za izplačilo po dejanski vrednosti zemljišča.

Zato bi bilo potrebno, da se tudi prizadeti zemljiški lastniki iz Jamelj in Doberdoba že sedaj sporazumejo za enoten nastop in skupno postavitev svojih zahtev, ker bodo le s takim nastopom imeli kaj izgledov, da bodo njihove zahteve upoštevane. Potrebna bi bila tudi povezava s konzorcijem v Trstu, kar bi lahko napravili tudi s pomočjo Kmečke zveze v Gorici, ki ima svoj sedež v Ul. Ascoli 1/I.

Po predvideni trasi naj bi bil speljan naftovod po južnem predelu zemljišča doberdobske občine in sicer tako, da se ne bi križal z zemljiščem, ki je določeno za eventualno zgraditev protosinhotrona, če ga bodo zgradili pri Doberdobu. V doberdobski občini v zvezi z naftovodom verjetno ne bodo odkupovali zemlje, ampak bodo nanjo vknjižili služnost. Pri tem nameravajo zaseči kakih 10 metrov širok pas zemlje vzdolž naftovoda. Na Tržaškem so ponudili za tak pas komaj po 30 lir za kv. meter dočim lastniki zahtevajo mnogo vec in različno ceno po vrednosti za posamezna zemljišča. Tudi o tem bi se morali v Doberdobu pomeniti in zato bi bilo nujno, da se prizadeti lastniki zemlje sestanejo in pogovorijo o vseh teh problemih ter zavzamejo enotno stališče.

Vpisovanje v slovenske šole in otroške vrtce

Nadaljuje se vpisovanje v slovenske osnovne šole na Goriškem, ki se zaključi v ponedeljek 27. t.m. Priporočamo staršem, naj ne čakajo zadnje dne in naj vpišejo svoje otroke takoj, tudi zaradi naročila potrebnih knjig in drugih učnih pripomočkov. V Gorici vpišite svoje otroke v Ul. Croce ali v Ul. Randaccio.

V soboto se zaključi vpisovanje na enotno slovensko srednjo šolo v Ul. Randaccio v Gorici in na gimnazijo—licej ter učiteljišče v Ul. Croce.

Do sobote se zaključi tudi vpisovanje v otroške vrtce v Gorici in po vaseh. Zato pohitite z vpisom in ne pozabite, da je za našega otroka najboljša šola tista, kjer se poučuje v njegovem jeziku.

Določitev proizvodne nagrade v INTES

Tekstilni sindikat pri CISL je poslal zvezi industrijcev v Gorici pismo, v katerem predlaga sestanek in razgovore glede izplačila proizvodne nagrade v tekstilnem podjetju INTES.

Zadnja pot Jožeta Humarja napredku predanega človeka

Jožefa Humarja ni več med nami. Včeraj popoldne smo ga z veliko žalostjo v srcu ter solznimi očmi položili v briško zemljo. Bil je njen sin, vse svoje življenje ji je posvetil. Na Grdinci si je napravil lepo kmetijo, kjer cvetejo prve češnje in zori dobro sadje. Sredi zrelih let je vse to zapustil, zapustil je ženo in sina, zapustil je tovariše in prijatelje, za njim je ostala vrzel, globoka in boleča.

Pokojni Humar, ali Grdinca, kakor smo ga tudi imenovali, je bil človek posebne vrste, kar je pri odprtem grobu tudi lepo povedal Saverij Rožič, član odbora pd «Briški grič» in odbora Slovenske prosvetne zveze.

«Težko, zelo težko je slovo od tebe, dragi Jože, saj si bil že od prvih začetkov prosvetnega društva v Števerjanu njegov steber. Z ostalimi prosvetnimi delavci si se trudil, da se je društvo takoj po vojni obnovilo. Tvoja zasluga je, če imamo danes cveteče in delovno društvo, ki je prineslo novo življenje med našo mladino. Težko nam bo brez tebe, brez tvoje bodrilne besede in pomoči, ki si nam jo vedno dajal, ko smo bili v težavah. Med nami bo ostal tvoj duh in vzgled, da bi se društvo še naprej razvijalo v korist slovenskega človeka v zamejstvu in v Brdih».

V imenu občinske uprave se je poslovil od pokojnika novi župan Slavko Klanjšček. «Družina je izgubila skrbnega gospodarja, števerjanska občina pa agilnega svetovalca. Vsem nam je ne glede na idejno pripadnost zapustil pokojnik svetal vzgled požrtvovalne in nesebične dejavnosti v korist števerjanske skupnosti. Za vse to smo mu dolžni zahvalo, priznanje in spomin».

Ko so potihnile te lepe poslovilne besede njegovih prijateljev, so nas akordi žalostinke in zvon v lini opozorili, da stojimo pred jamo, v katero polagamo dragega človeka. Lep dan je bil, kakršnega si more želeti edinole z zemljo zraščen človek. Grdinci, žal, ga ni bilo dano učakati in videti, kaj bo v letošnji jeseni rodilo njegovo delo.

Žalni sprevod je ob 15.30 krenil iz mrtvašnice civilne bolnišnice v Gorici; dolga kolona avtomobilov se je ustavila pri Rejevih, kjer so števerjanci sprejeli krsto. Pred sedežem društva je zbor «Briškega grička» zapel prvo žalostinko, odborniki društva pa so si nadeli krsto na rame ter jo ponesli v cerkev, kjer sta domači župnik Oskar Simčič in pokojnikov sorodnik duhovnik Franc Kralj iz semeniška v Vipavi opravila cerkveni obred v domačem jeziku. V sprevodu so nosili številne lepe vence, med katerimi smo opazili poleg vencev domačih, sorodnikov in prijateljev tudi vence občinske uprave, pd «Briški grič», Kmečke zveze in druge.

Danes zvečer seja pokrajinskega sveta

Danes zvečer ob 21. uri se bo v sejni dvorani pokrajinskega sveta na Korzu Italija v Gorici prvič sestal novoizvoljeni pokrajinski svet.

Dnevni red predvideva overovitev izvoljenih svetovalcev, volitev predsednika in odbornikov ter njihovih namestnikov. Kot znano so tri stranke levega centra vodile glede tega dolgotrajna pogajanja in se sporazumele za upravo levega centra tudi v pokrajinski upravi na osnovi programa, za katerega so se na teh pogajanjih sporazumele.

IZ SKLADA ZA TURISTIČNE CESTE

Dežela naj prispeva za ureditev cest v Brdih in na Krasu

Za doberdobsko cesto bo potrebnih okrog 350 milijonov
Načrt za briško transverzalo od Grojne do Mirnika

Na goriškem Krasu in v Brdih imamo celo vrsto bivših vojaških cest, ki so jih pozneje opustili in so sedaj popolnoma zanemarjene in pozabljene. Mnoge med njimi pa imajo poseben pomen za razvoj turizma in bi jih bilo potrebno zopet popraviti ter asfaltirati.

Ker obstaja pri deželni upravi poseben sklad za pomoč pri urejanju cest, ki so važne za turizem, je goriška pokrajinska uprava že pred časom predstavila deželni upravi tak seznam cest v naši pokrajini. Najvažnejša med njimi je cesta, ki naj bi šla iz Grojne do Uklanca pod Števerjanom, od tu do Jazbin, na Preval, Ceglo, mimo Plešivega do priključka na pokrajinsko cesto, ki gre iz Krmina v Dolenje.

Na Krasu pa je še več takih cest, čeprav so precej krajše, od katerih so mnoge turističnega značaja. Deželni upravi so predložili v celoti seznam nad 20 takih cest, ki naj bi po vrstni nujnosti prišle v poštev za asfaltiranje. Najbolj nujna je nedvomno razširitev in asfaltiranje pokrajinske ceste Devetaki—Doberdob in dalje proti Selcam. Kot znano je pokrajinska uprava že pred časom poslala v Rim zahtevo, naj bi to cesto vključili med tiste, za katere bo dala država 80-odstotni prispevek za njihovo ureditev. Vendar ministrstvo za javna dela tega predloga do sedaj ni sprejelo, kakor ne tudi onega za cesto Pevma—Oslavje—Števerjan meja.

Samo za doberdobsko cesto pa bodo znašali stroški okrog 350 milijonov lir. Ker pa ima deželna uprava iz naslova podpor za turistične ceste na razpolago samo 600 milijonov lir za vso deželo in bo izdajala svoj prispevek v splošnem deželnem okviru razvoja turizma, bo odpadlo le bolj malo na našo pokrajino in ni računati, da bi tak prispevek omogočil pokrajinski upravi ureditev teh cest, ker bi to predstavljalo preveliko breme za njeno skrahirano blagajno.

Obenem pa je deželni odbornik za javna dela obljubil tudi sovodenjskemu županu prispevek za asfaltiranje ceste Rubije—Vrh, ki je prav tako važna za razvoj lokalnega turizma. V tem primeru gre za mnogo manjšo vsoto, nekaj nad pet milijonov lir in jih bodo lažje spravili skupaj. Za večja cestna dela pa bodo morali črpati iz kakšne druge blagajne.

Douglas predsednik konzorcija za zaščito briških vin

Upravni svet konzorcija za zaščito pravilnega poimenovanja briških vin, ki ima svoj sedež v Morellijevi ulici 43 v Gorici, je imel prejšnji dan svojo sejo, na kateri so izvolili za predsednika odbora Attemsa Douglasa, za podpredsednika pa Maria Ballabena. V odboru so še Alojz Bužinel s Plešivega, dr. Michele Formentini iz Števerjana, Aleš Komjanc in Hermenegild iz Valerišča v Števerjanu, Giorgio Stavro Santarosa iz Spesse pri Kaprivi, Antonio Sturm iz Kaprive te Giovanni Visintin iz Krmina. Odbor je bil izvoljen na skupščini 25. julija letos.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najnižjo dnevno temperaturo 12,4 stopinje ob 4. uri in najvišjo 23,2 stopinje ob 13. uri. Povprečna dnevna vlaga je dosegla 67 odstotkov.

NA POBUDO OBČINSKEGA URADA

Nadaljevanje akcije za cepljenje novorojenčkov proti paralizi

V enem letu je občinski ambulatorij razdelil 40.000 doz cepiva

V začetku oktobra se bo na Goriškem nadaljevala akcija za cepljenje novorojenčkov proti otroški paralizi. Občinski zdravstveni urad je razposlal več stotin povabil staršem otrok, rojenih od meseca marca dalje, naj pripeljejo svoje otroke cepit. Ker je postopek hiter in delo dobro urejeno, jim ne bo treba zamujati časa; cepljenje bo opravljeno v dobri minuti. Kako važno je, da starši imunizirajo otroke pred to boleznijo, govorijo številni podatki o padcu števila obolenj. Država je za to akcijo pokazala izredno pozornost ter dala občinskim zdravstvenim oblastem na voljo dovolj cepiva Sabin. Na takšen način smo se že skorajda približali preventivnim ukrepom proti drugim boleznim kot so koze in davica, proti katerim je cepljenje z zakonom obvezno.

Proti otroški paralizi cepljenje ni obvezno, vendar pa morajo starši v določenih primerih kot je na primer vpis otrok v počitniške kolonije, v šole in otroške vrtce, podati izjavo, da prevzemajo odgovornost za otroke, ki niso cepljeni.

Ko bodo otroci prejeli vse injekcije, bodo popolnoma imunizirani proti bolezni. Od začetka cepljenja s Sabinovim cepivom, tj. od lanskega marca pa do začetka aprila letos, so v občinskem ambulatoriju v Gorici razdelili 40.000 doz.

Nevarnost obolenj pa bo trajala toliko časa, dokler ne bodo cepljeni proti tej nevarni bolezni prav vsi otroci. En sam neimuniziran otrok lahko predstavlja nevarnost za druge, ker je neke vrste shramba za virus, ki se utegne ob prvi priliki razširiti na druge.

Obvestilo za delavce pri mlatilnicah

Sindikat kmečkih delavcev pri CISL sporoča, da je ministrstvo za delo in socialno skrbstvo določilo plačilno lestvico za delavce, ki so bili v letošnjem letu zaposleni pri mlatilnicah. Ta lestvica velja za določitev odškodnine za primere nezgode na delu.

Dnevne mezde so določene takole: za upravitelja mlatilnice po 2700 lir; traktorist ali pomožni upravitelj 2200; pomožni traktorist in delavec pri stiskalnici 1800 lir; drugo pomožno osebje po 1475; mlajši od 16 let pa po 1275 lir.

Stroj v tovarni mu je zmečkal prste

Včeraj zjutraj ob 7. uri so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 21-letnega Gasperina Ursa iz Gorice, Ul. Colonia 6/A, ki se je malo prej ponesrečil na delu pri podjetju SILES na Tržaški cesti. Zdravniki so ugotovili, da si je Urso zmečkal drugi, tretji in četrti prst na levi roki in si jih tudi zlomil. Pridržali so ga na zdravljenju s prognozo 20 dni.

Urso je povedal, da se je ponesrečil pri delu na stroju za furnir, kjer ni pravočasno potegnil roko iz stroja in mu jo je stisnilo kolesje.

Včeraj popoldne ob 15.15 je prišel po prvo pomoč v goriško civilno bolnišnico 41-letni delavec Giovanni Petris iz Ronk, Ul. Matteotti 42, ki se je malo prej ponesrečil na delu pri gradnji jezu čez Sočo v Gorici. Ko je poziral voziček, je padel in se pri tem poškodoval na palcu desne roke. Okreval bo v dveh dneh.

SINDIKALNO OBVESTILO CISL IN CGIL

V soboto dveurna stavka mestnih avtobusov ATG

Razlog: odstranitev sprevodnika na progi Gorica-Sovodnje

Pokrajinski tajništvi FENLAI-CISL in FIAI-CGIL sta proglasili za soboto 25. aprila dveurno stavko vsega osebja mestne prevozne službe ATG. Stavka bo razdeljena na dva dela; vršila se bo od 10. do 11. in od 17. do 18. ure.

Razlog za stavko je odločitev družbe Ribi, ki na račun občinske uprave skrbi za mestno prevozno službo, da na avtobusni progi Gorica-Sovodnje ukine mesto sprevodnika ter obdrži samo šoferja. Takšna odločitev je v nasprotju z načelom sindikalnih vodstev proti enemu samemu uslužbencu na avtobusnih progah, ker je na takšen način služba pomanjkljiva. Sindikati so 12. septembra zahtevali pri občini, naj posreduje pr. Ribi, ki je takšen sklep sprejela brez predhodnega posvetovanja z občino, vendar doslej družba svoje odločitve še ni spremenila. Sindikati so pripravljeni stavko takoj preklicati, če Ribi vzpostavi na tej progi poprejšnje stanje.

Kino

CORSO. 17.15: «La collina del disonore», S. Connery in H. Andrews. Ameriški barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

VERDI. 17.15: «La costanza della ragione», C. Deneuve in S. Frey; črnobeli film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO. 16.00: «A 008 — Operazione sterminio», Ingrid Soeller in Alberto Lupo, italijanski barvni film; zadnja predstava ob 22.30.

VITTORIA. 17.00: «La spada di Alì Babà», Peter Mann in Jocelyn Lane; barvni film.

CENTRALE. 17.15: «Uomini in guerra», R. Ryan in A. Ray. Ameriški črnobeli film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO, Verdijev korzo št. 57, tel. 28-79.

Z ANNO MARIO PIETRANGELI MED GLAVNIMI IGRALKAMI

V pristanišču so začeli snemati vohunsko pustolovski film MMM 83

Snemali bodo tudi v dveh nočnih lokalih in pa v ateljeju na velesejmu

V tržaškem pristanišču so začeli s snemanjem barvnega cinemascope filma, ki ima začasen naslov «MMM 83» (Missione Mortale Molo 83). Film, ki ima vohunsko-pustolovsko vsebino, režira Sergio Bergonzelli, med glavnimi igralci pa so Anna Maria Pierangeli, Fred Beir, Gerard Blain in Umberto D'Orsi. Filmska ekipa se bo zadržala v našem mestu dobra dva tedna. Mnoge druge prizore bodo posneli v raznih krajih sveta, kakor pač zahteva tovrstna vsebina filmov. Nekaj notranjih prizorov bodo posneli tudi v dveh nočnih lokalih v Trstu ter v filmskem ateljeju na razstavišču tržaškega velesejma.

V tržaškem pristanišču se razvija le del filmske zgodbe, nekatere zunanje prizore pa bodo posneli tudi v miramarskem gradu in parku. Film snemajo v italijansko-špansko-francoski koprodukciji. Poleg glavnih igralcev, ki smo jih omenili, nastopajo tudi Silvia Solar ter Albert Dalbes. Silvia Solar je španska filmska igralka, ki se je šele začela uveljavljati, Dalbes pa je iz Argentine, po rodu Španec. Anna Maria Pierangeli bo končala s snemanjem 27. septembra in bo iz Trsta odpotovala v Španijo, kjer jo čaka snemanje drugega filma. V Španiji bo ostala le nekaj dni, nato pa bo odpotovala v Hollywood.

Kakor smo že omenili, je zgodba filma «MMM 83» vohunsko-pustolovska. V Taormini živi angleški znanstvenik, ki je odkril zelo ceneno gorivo za reaktivna letala. To gorivo omogoča veliko avtonomijo letal, stroški za gorivo in vzdrževanje letal pa so zelo nizki. Vohunska služba nekaterih velesil, ki je vedno na preži, izve za odkritje. Tako se začne tekma, posledice pa nosi znanstvenik, ki ga ubijejo, ko prisostvuje avtomobilski dirki. Formule goriva zginejo. Protišpijonažna angleška tajna služba je tako prisiljena, da pošlje v Taormino enega izmed svojih najboljših agentov (Fred Beir), ki mrzlično išče tajinstvene formule. Pri tem sodeluje z asistentom (Gerard Blain) umorjenega znanstvenika. Končno Beir pride do formul toda manjka mala, a zelo važna, podrobnost. Tisti, ki je ukradel formulo, se mora zaradi tega vrniti v Taormino, da bi od asistenta dobil podrobnost, zaradi katere se razvije oster boj med agentom protišpionažne službe, asistentom in žensko (Anna Maria Pierangeli), ki je čustveno navezana na mladega znanstvenika. Vsi trije so prisiljeni, da bežijo iz ene države v drugo in tako prebredejo pol Evrope. Kakšen je zaključek filmske zgodbe, je seveda še tajnost.

Nekaj pred 18. uro pa so nudili pomoč tudi 24-letni Sonji Petralia iz Moše, Ul. Gorizia 13. Zdravniki so ji ugotovili rano na desni nogi. Okrevala bo v 8 dneh. Žena je povedala, da jo je podrl neki vespist, ko je prečkala cesto v bližini svojega doma. Zapisnik o nezgodi so napravili karabinjerji iz Slovrenca.

Goriški občinski svetovalci

Občinski svetovalci PSI, SDZ in KPI v Gorici med prvo sejo, na kateri so izvolili župana in odbor. Od leve proti desni v prvi vrsti: svetovalci PSI dr. Tullio Tomassich, dr. Peter Sancin in Elio Zuliani; svetovalci SDZ dr. Andek Bratuž, odv. August Sfiligoj in dr. Bratina. Za njimi sedijo svetovalci KPI prof. Iuana Bonnes, Fulvio Bergomas in odv. Nereo Battello

šport šport šport

KOŠARKA

V Miljah mednarodni turnir

Danes in jutri bo v miljski občinski telovadnici četrta izvedba mednarodnega košarkarskega turnirja, edinstvenega v Italiji, za «Juniorski pokal». Na letošnjem turnirju bodo nastopile juniorske petorke Crvene zvezde iz Beograda (mladinski prvak Jugoslavije), italijanske prvakinje Mivar. CMM iz Trsta in Mivar B.

Nocoj ob 20. bo tekma MIVAR A-MIVAR B

ob 21.15 pa CRV. ZVEZDA . CMM

MEDNARODNI NOGOMET — Za pokal sejemskih mest

Milan-Racing 1:0 (1:0)
Fiorentina-C. Zvezda 3:1

Roma izgubila s Chelseo 4:1 (2:1)

MILAN, 22. — Enajstorica Milana je danes v prvi tekmi za pokal sejemskih mest odpravila francoski Racing iz Strassbourga 1:0 (1:0). Gol je v 41' prvega polčasa dosegel Fortunato. Med tekmo je moral Trebbi z igrišča zaradi poškodbe. Klubski zdravnik mu je ugotovil zlom lopatice, zaradi česar bo moral Trebbi počivati mesec dni. Kotov je bilo 6:3 za Racing, gledalcev pa nad 20.000.

Enajstorici sta se škotskemu sodniku Wartonu predstavili v naslednjih postavah:

MILAN — Balzarini, Grossetti, Trebbi, Pelagalli, Maldini, Santin, Mora, Lodetti, Angelillo, Rivera in Fortunato.

RACING — Schuth, Hauss, Gonzales, Stieber, Devaux, Merschel, Gress, Piat, Farias, Sczepanjak, Hausser.

* * *

FIRENZE, 22. — Po zmagi s 4:0 v Beogradu, je Fiorentina nocoj izločila Crveno zvezdo s turnirja za pokal sejemskih mest. Florentinci so premagali beograjsko moštvo s 3:1 (2:1).

Prvi gol je v 5' dosegel Hamrin, Pirovano pa je v 26' podvojil rezultat. V 42' je bil uspešen Milošević, v 3' drugega polčasa pa je Brugnera dosegel tretji gol za domače barve.

FIORENTINA: Albertosi, Diomedi, Castelletti; Pirovano, Gonfiantini, Brizi; Hamrin, Maschio, Brugnera, Bertini, Morrone.

CRVENA ZVEZA: Stojanović I., Stojanović II., Jeftić; Skrbić, Čop, Klenkovski, Djajić; Ačimović, Milošević, Kostić, Šekularac.

CHELSEA, 22. — Roma, ki je bila danes v gosteh domače enajstorice za tekmo turnirja prvega kola za pokal sejemskih mest, je morala poražena domov. Enajstorica Chelsea je namreč premagala rimske tekmece 4:1 (2:1).

* * *

POKAL POKALNIH PRVAKOV

ZAGREB, 22. — Domači Dinamo je moral tudi danes kloniti v povratni tekmi prvega kola za pokal pokalnih prvakov enajstorici Atletica iz Madrida. Čeprav so bili zagrebčani stalno v premoči, kar dokazuje razmerje kotov (1:52 za Dinamo), napadalci niso znali izrabiti ugodnih priložnosti. Tekma se je končala z 1:0 (0:0) za Spance.

* * *

PRAGA, 22. — V prvi tekmi za pokal pokalnih prvakov je domača Dukla premagala Rennes 2:0 (1:0).

* * *

MAGDEBURG, 22. — Vzhodnonemška enajstorica Magdeburga je danes premagala v prvi tekmi prvega kola za pokal pokalnih prvakov luksemburški Spora 1:0 (1:0).

POKAL PRVAKOV

BERLIN, 22. — Vorwaerts (Vzhodna Nemčija) je danes v povratni tekmi turnirja za pokal evropskih prvakov premagala s 3:0 severnoirsko enajstorico Drumcondra in se je tako uvrstil v naslednji del tekmovanja.

* * *

BEOGRAD, 22. — Partizan Nantes 2:0.

DOMAČI ATLET TEDNA

VOJKO CESAR

V mrzlem nedeljskem popoldnevu so na občinskem stadionu v Trstu atleti končali dva dni dolgo tekmovanje v deseteroboju. Bilo jih je izredno malo, med njimi pa je član Bora Vojko Cesar ob vsaki panogi navdušil in šel nasproti največjemu uspehu svoje skoraj šest let dolge atletske kariere.

Po teku na 1500 m, ki je zaključil deželno prvenstvo v deseteroboju, je zbral Vojko Cesar 5399 točk in se uvrstil na drugo mesto. Rezultat je bil res zelo dober in je kronal napore, ki jih je atlet že dolgo časa vlagal v svoje priprave. Cesar je znan kot vsestransko dober atlet, ki se ni še nikdar zadovoljil s specializacijo v eni sami panogi. V teku vsake sezone je nastopil v celi vrsti panog. Prvič se je z deseterobojem, panogo, ki dejansko pokaže vrednost atleta, spoprijel že leta 1963 na deželnem prvenstvu. Ob tej priliki ni imel sreče. Dosegel je sicer solidne rezultate, a že v prvem dnevu se je poškodoval in nadaljevanje v drugem dnevu je bilo nemogoče. V lanskem deseteroboju je bil že boljši. V večini panog je dosegel solidne rezultate in se v končni razvrstitvi tudi uvrstil na zelo dobro 6. mesto. V letošnjem deseteroboju je hotel Borov atlet popraviti vse spodrsljaje iz prejšnjih let. Za tekmovanje se je vestno pripravljal celo sezono, v vsaki panogi se je skrbno izpopolnjeval in se predstavil na startu v dobri formi. Na srečo spodrsljajev, ki so v tako dolgem in napornem tekmovanju skoraj nujni, tokrat ni bilo, kar dokazuje dejstvo, da je atlet postavil kar 5 novih osebnih rekordov, enega izenačil, osebni rekord je postavil tudi v skupni oceni, v ostalih panogah pa je tekmoval blizu svojih zmogljivosti. Med najboljše rezultate lahko štejemo čas 11"6 na 100 m in pa posebno znamko 170 cm v višino, če upoštevamo, da ima borovec samo 172 cm telesne višine.

Cesar ni samo dober atlet. Od ustanovitve atletskega odseka pri Boru požrtvovalno trenira ostale člane in njemu se morajo za svoje uspehe zahvaliti mnogi domači najboljši atleti.

Atletika ni edini konjiček Vojka Cesarja. Lani je namreč z uspehom diplomiral v fagotu na tržaškem konservatoriju, tako da bo lahko tudi v glasbi še marsikaj dosegel.

VATERPOLO — ZA «TROFEJO ITALIJA»

4:1 Jugoslavije Sovjetski zvezi

Italijani klonili tudi Romunom

BUDIMPEŠTA, 22. — V drugem dnevu turnirja v vaterpolu za «Trofejo Italija» je jugoslovanska reprezentanca dosegla nov pomemben uspeh: premagala je Sovjetsko zvezo s 4:1 in tako postavila, skupno z Madžarsko, ki je s 5:0 zmagala nad Vzhodno Nemčijo, resno hipoteko za osvojitev prvega mesta in lovorike.

Italija pa je morala tudi danes kloniti. Tokrat je zmago prepustila Romunom, ki so včeraj podlegli Jugoslovanom 7:2. Romuni so bili brez dvoma boljši kot v včerajšnji tekmi, medtem ko so bili Italijani slabši kot v dvoboju, sicer izgubljenem, z Madžarsko. Današnji dvoboj Italije z Romunijo je bil precej razburljiv in rezultat do končnega žvižga v dvomu. Srečanje se je zaključilo s 4:3 (1:0, 2:1, 1:1, 0:1) v korist romunskih vaterpolistov.

Italijo so v današnji tekmi zastopali Alberani, Pizzo, Lonzi, Lavoratori, Guerrini, Spinola in Ghibellini. Za Italijo je bil Lavoratori dvakrat uspešen, Pizzo pa enkrat.

NOGOMET V OKVIRU ŠPORTNEGA TEDNA

Svetoivančani trd oreh za bolj izurjeno Primorje

Dva avtogola pokopala enajstorico Škamperla

Srečanje med nedeljskima nasprotnikoma je bilo tehnično in agonistično precej slabše, kot prva tekma tega turnirja med Cankarjem in Repnom. Bilo pa je polno nepredvidenih dogodkov, med katerimi bi kmalu prišlo do velikega presenečenja: poraza velikega favorita Primorja, ali pa vsaj delitve točk. Za to pa ne bi imel, kljub dvema avtogoloma, toliko zaslug Škamperle, kolikor sami Prosečani s svojo izredno slabo igro v vseh treh svojih oddelkih: obrambi, sredini in napadu.

Srečanje samo se je začelo s pritiskom Primorja, ki je trajal več kot četrt ure. Igra je skoraj v celoti potekala pred vrati Tržačanov. Obdobje absolutne premoči je v 15' zaključil Ladi Stoka z močnim strelom tik nad vrati iz razdalje 20 metrov.

Dve minuti kasneje so Svetoivančani prvič pokazali zobe toda ne posebno grozeče, a že minuto kasneje je nasprotnikom trda predla zaradi gneče tik pred vrati, katere škamperlovci niso znali izkoristiti. Sledilo je zopet obdobje premoči Primorja, v katerem je enkrat v zadnjem trenutku posredoval v obrambi svojih vrat Mohorčič, drugič pa je Milič poslal po osebni akciji pravo bombo tik preko preče. Škamperle je prvič imel resno priložnost v 27', ko je Švab v idealnem položaju preveč okleval in je izsilil le kot. Zato pa je prišlo do povsem nepredvidenega dogodka že minuto kasneje.

Plesničar je z desne privedel žogo do višine kazenskega prostora ter jo prečno podal levemu krilu Glavku Švabu, ki je bil v zelo ugodnem položaju. Vratar Primorja je reagiral napačno in Švab je mimo njega poslal žogo v mrežo. Gol.

Primorje je prešlo v protinapad in je resno ogrozilo ob pol ure vrata domačinov. Najprej je Milič zopet zgrešil z močnim strelom, nato pa je še Mohorčiču ušla žoga za komaj nekaj cm od vrat. Polčas se je zaključil z gnečo pred vrati gostov.

Tudi drugi polčas se je začel z navalom Primorja in že v 1. minuti je vratar Škamperla močno trčil z nasprotnim napadalcem, vendar brez hujših posledic. Primorje je imelo več lepih priložnosti, najlepšo pa je zapravil v 13' Kralj, ki je iz neposredne bližine iz obrata zgrešil žogo.

V 15' so škamperlovci dosegli že drugi gol, vendar tokrat so ga poslali v lastno mrežo. Rebula je z leve podal svojemu polkrilu Kralju (ki je zamenjal Miliča). Žogo je skušal prestreči Drasič, ki pa ji je spremenil smer ter jo poslal pod rokami pokritega vratarja v svoja vrata. Avtogol in 1:1. Pritisk Primorja se je nadaljeval, toda njegovi napadi so bili sterilni in strelci izredno netočni in neodločni. Ob pol ure je Rebula streljal Mohorčiču v roke, nekaj sekund nato pa je Drasič sprožil najlepši strel za barve Škamperla iz razdalje 15 metrov, katerega je Bogatec komaj ujel v akrobatskem skoku. Toda že minuto kasneje se je rezultat spremenil na drugi strani igrišča.

Primorje je prodiralo po desni in Frassinelli je streljal povsem nenevarno žogo. Mohorčič je stekel iz vrat, toda desni branilec Mijot ga je prehitel: in že je bila žoga v mreži. Drugi avtogol in 2:1.

V 35' je Primorje dokončno zapečatilo vse upe domačih. Frassinelli je z dolgo diagonalo z desne mimo nemočne Škamperlove obrambe dosegel levi kot vrat. 3:1.

V 38' so Primorjani zapravili še eno skoraj stoodstotno priložnost, ki jo je zastreljal Rebula iz razdalje 8 metrov nato pa se je tekma končala z gnečo pred vrati gostov, ki ni dala nobenih sadov.

Kot smo že dejali, srečanje samo ni bilo lepo. Primorje je razočaralo. Razen delno Miliča v I. polčasu ni noben igralec upravičil slovesa te enajstorice, ki bo morala na prihodnjih težjih tekmah vsekakor pokazati boljšo igro, če bo hotela doseči cilj, ki si ga je zastavila.

Škamperle je imel svojega močnega moža v Gerdoviču, toda ekipi se je poznala nehomogenost. Igrala je požrtvovalno, obenem pa je presenetila odlična kondicija večine Svetoivančanov, saj so vzdržali siloviti tempo igre od začetka prvega, pa do konca drugega polčasa.

Sodnik Cej je bil morda nekoliko preveč nezanesljiv, vendar nepristranski in korekten.

T. O

ŠZ BOR
NAMIZNOTENIŠKI ODSEK

Namiznoteniški odsek vabi vse igralce in igralke na sejo, ki bo na stadionu «Prvi maj» danes ob 20.30.

* * *

ŠZ Bor sporoča, da bo nogometna tekma Primorje - Zarja v okviru letošnjega slovenskega športnega tedna v nedeljo 26. t. m. ob 14. uri na stadionu «Prvi maj» pri Sv. Ivanu.

NAJVEČJA PRIREDITEV SLOVENSKE ZAMEJSKE MLADINE

8. športni teden (od 12. septembra do 7. novembra)

1. Športno združenje Bor iz Trsta priredi tradicionalni

VIII. SLOVENSKI ŠPORTNI TEDEN

2. Tekmovanje se je pričelo 12. t.m. in se bo nadaljevalo do 7. novembra 1965.

3. Na sporedu so naslednje discipline:

Atletika

Kraj tekmovanja: šolski stadion v Kolonji.

Kategorije in discipline:

MOŠKI

Teki — 100, 400, 1500, 110h, švedska štafeta (400x300x200 x100);

Meti — krogla, disk, kopje;

Skoki — višina, daljina, palica.

ŽENSKE

Tek na 80 m, met krogle, skok v daljino in višino.

MLADINCI (rojeni leta 1949 ali mlajši):

Troboj, 80 m, višina, krogla.

Moški se lahko prijavijo v štirih disciplinah in štafeti; ženske v vseh; mladinci pa v troboju in eni panogi, ki ni v troboju samem.

Zaradi asfaltne mase, ki prekriva stezo in odskočišča se tekmuje samo v gumijastih copatah.

Troboj (naraščajniki)

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Kategorije: mlajša skupina — rojeni leta 1959 do leta 1956; starejša skupina — rojeni leta 1955 do leta 1953.

Troboj obsega: skok v višino z zaletom, skok v daljino z mesta, met žoge v cilj.

* * *

Tekmovanje avtomobilov

Ekipo sestavljata dva tekmovalca

Tekmovanje motorjev

Nastopa samo vozač

Planinsko-orientacijski pohod

Ekipo sestavlja 4 do 6 tekmovalcev.

Za nastop v teh treh panogah bo sestavljen poseben pravilnik, ki bo obrazložen pred startom.

Tekmovanje bo potekalo tudi izven območja mesta.

* * *

Košarka

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Sistem: izločilni. Dva polčasa po 15 minut.

Med dvema ognjema

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Kategorije: mladinci in mladinke, rojeni leta 1951 ali mlajši.

Izločilni sistem.

Ekipo sestavlja 5 do 7 tekmovalcev.

Nogomet

Kraj tekmovanja — finale na stadionu «Prvi maj»; izločilne tekme na stadionu in v Boljuncu.

Izločilni sistem. Dva polčasa po 40 minut.

Dovoljena je zamenjava vratarja med celo tekmo in dveh igralcev do začetka drugega polčasa.

Namizni tenis

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Kategorije posamezno: moški, ženske in mladinci (rojeni leta 1948 ali mlajši).

Igra se na dva zmagana seta. Izločilni sistem.

Odbojka

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Kategorije: moški in ženske.

Izločilni sistem. Igra se na dva zmagana seta.

Plavanje

Kraj tekmovanja — občinski bazen, Nabrežje Gulli 3.

Tekmovalci bodo razdeljeni v naslednje kategorije:

I. Naraščajniki in naraščajnice skupaj (rojeni v letu 1956 ali kasneje) — 33 m v poljubnem slogu.

II. Naraščajniki in naraščajnice skupaj (rojeni v letih 1953, 1954, 1955) — 33 m v poljubnem slogu.

III. Mladinci in mladinke ločeno (rojeni v letih 1950, 1951, 1952) — 33 m v poljubnem slogu.

IV. Moški (rojeni v letih 1949 ali prej) — 66 m prosto, 66 prsno, 66 hrbtno, 200 m prosto, štafeta 4x33 m prosto. Ženske — 33 m prosto, 33 m prsno.

Tekmovalci I. in II. kategorije bodo lahko nastopili samo v svoji skupini na progi 33 m v poljubnem slogu.

Tekmovalci III. kategorije bodo lahko nastopili v svoji kategoriji na progi 33 m v poljubnem slogu in v eni panogi IV. kategorije.

Ženske iz IV. kategorije bodo lahko nastopile v obeh panogah, moški pa v dveh panogah za posameznike in v štafeti.

Ženske bodo lahko nastopile samo v enodelnih kopalkah. Dobijo se lahko na posodo pri upravi bazena.

Streljanje

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Kategorije: moški in ženske.

V streljanju z zračno puško kjer lahko nastopi tekmovalec tudi z lastnim orožjem, dobi vsak strelec 13 nabojev, od katerih veljajo prvi trije za poskus, ostalih 10 za oceno. Puške ne smejo biti opremljene z optičnimi merilnimi napravami. Razdalja od strelnega mesta do tarče je 10 metrov.

Šah

Kraj tekmovanja — stadion «Prvi maj».

Sistem: brzoturnir.

PRAVILNIK

1. Za nastope na športnem tednu se lahko prijavijo vsi pripadniki slovenske skupnosti v zamejstvu, člani kateregakoli zamejskega društva kot tudi posamezniki, ki niso nikjer včlanjeni. Nihče pa ne more nastopiti pod imenom «Bor», ker se prireditelj tekmovanja ne udeležuje s svojimi člani pod svojim imenom. Prireditelj si pridržuje pravico, da iz organizacijskih ali drugih vzrokov prijave zavrne. V tem primeru vrne prijavnino.

2. Prijavnina je določena za vsakega posameznika in znaša 100 lir na osebo, ter jo je treba vplačati ob vpisu. V primeru odsotnosti ali odstopa tekmovalca se prijavnina ne vrne. Prijava brez vplačane prijavnine je neveljavna.

3. Nastopajoči so razdeljeni v naslednje kategorije: člani (MO), članice (ŽE), mladinci (MI), mladinke (ME), naraščajniki (NI) in naraščajnice (NE). Člani in članice ne morejo nastopiti med mladinci, mladinkami, naraščajniki, oz. naraščajnicami. Mladinke nastopajo v svoji kategoriji le v igri «Med dvema ognjema». Drugod nastopajo skupaj s članicami, kot tudi lahko mladinci nastopajo med člani. Po tekmovanju bodo za vsako kategorijo sestavljene prednostne lestvice. Mladinci, mladinke, naraščajniki in naraščajnice morajo zapisati poleg imena tudi rojstno leto, ki ga morajo pred nastopom na zahtevo prirediteljev ali sodnikov potrditi z veljavnim dokumentom.

4. Prijavitelj tekmovalcev mora ob prijavi vpisati v posebne pole vsa imena in priimke prijavljencev, če prijavi moštva, tudi imena in priimke tekmovalcev, ki sestavljajo ekipo. V nasprotnem primeru prijava ne bo sprejeta. Če posamezno društvo prijavi več moštev za isto disciplino ali panogo, mora poleg imena vsakega tekmovalca z velikimi črkami (A, B, C itd.) označiti, h kateremu moštvu spada. Isti tekmovalec ne more nastopiti v isti disciplini ali panogi za več moštev.

5. Vsak prijavljenec lahko nastopa le za eno društvo.

6. Vsak prvo, drugo in tretjeuvrščeni posameznik oz. moštvo bo v vsaki panogi ali disciplini, kjer bo sestavljena prednostna lestvica, nagrajen z diplomo. V odbojki, košarki, namiznem tenisu, «Med dvema ognjema» in nogometu bo odigran finale za 1. in tretje mesto. V primeru dveh ali treh tekmovalcev na prvem mestu končne lestvice z rezultatom, ki ne dopušča sestave prednostnega vrstnega reda, se nagradita dva, oziroma trije s prvim mestom, ostali pa se ne nagradijo. Enak postopek velja za podelitev drugega in tretjega mesta. Prireditelji bodo podelili društvom več pokalov, ki so jih darovale razne ustanove in posamezniki. Za podelitev teh pokalov bo sestavljena na podlagi posebnega pravilnika ločena lestvica.

7. V panogah in disciplinah, kjer bi se prijavila le dva tekmovalca posameznika ali eden, ne bo tekmovanja in prireditelj vrne prijavnino. Najmanjše število za nastop med posamezniki je tri, kar velja tudi v primeru, če bi se prijavilo do zaključka sprejemanja prijav 3 ali več tekmovalcev, pa bi se odzvala pozivu za nastop le dva ali manj. V tem primeru se prijavnina ne vrne. Dve moštvi imata pravico do nastopa. Če se prijavi le eno, se tekmovanje ne izvede in prijavnina se vrne. Kjer se ne izvedejo tekmovanja, se ne podelijo nagrade.

8. **Prijave za slovenski športni teden sprejema TRŽAŠKA KNJIGARNA, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792 od 18. do 19. ure in sicer: za plavalno tekmovanje od 24. t.m. do 27. t.m.; za zaključni del tedna pa od 8. do 11. oktobra. Po 19. uri 27. septembra oz. 11. oktobra 1965 ne bo sprejeta več nobena prijava in ne bo dopuščen noben popravek v prijavnih polah.**

9. Žrebanje nasprotnikov in določitev dodatnega urnika tekmovanj bo 11. oktobra 1964 ob 21. uri na sedežu Bora. Prireditelj si pridržuje pravico, da za posamezne panoge in discipline določi nosilce skupin po lastni presoji.

10. Tekmovalec ali moštvo, ki se ob na urniku določenem času ne bi odzvalo na kraju tekmovanja sodnikovemu pozivu za nastop, izgubi pravico do nadaljnjega nastopanja v najavljeni disciplini ali panogi.

11. V mejah možnosti se bodo vsa tekmovanja odvijala po pravilih mednarodnih športnih pravilnikov ali pravilnikov, ki so v veljavi pri italijanskih športnih zvezah.

12. V primeru tehničnih, organizacijskih ali sodniških nepravilnosti in drugih spornih vprašanj, sprejema pritožbe razsodišče prirediteljskega odbora le 30 minut po objavi rezultatov, na katerega se nanaša pritožba. Vsaka pritožba mora biti pismeno obrazložena s kavcijo 1.000 lir, ki se ne vrne v primeru zavrnitve pritožbe. Razsodišče odgovori na pritožbo pismeno in njegova odločitev je dokončna.

13. Razsodišče športnega tedna bo imenoval prirediteljski odbor pred začetkom tekmovanj.

14. Prirediteljski odbor sestavljajo vsi redni odborniki vodilnega odbora ŠZ Bor.

15. Vsak tekmovalec se mora podrediti določilom prirediteljskega odbora in se je dolžan vesti športno in vljudno do soigralcev, nasprotnikov, sodnikov, prireditelj v občinstva. V primeru nešportnega obnašanja ali drugih prekrškov bo dobil prizadeti v prvi stopnji opomin, v drugi pa bo izključen od vseh tekmovanj športnega tedna za leto 1965 in bo črtan iz seznama udeležencev z vsemi posledicami. V hujših primerih bo takoj izrečena kazen druge stopnje. Kazen izreče prirediteljski odbor na predlog sodnikov ali po lastnem preudarku. Proti njej ni priziva.

16. Razdelitev nagrad bo 7. novembra 1965 v večernih urah v telovadnici na Vrdelski cesti 7.

17. Za telesne poškodbe ali drugo škodo, ki bi jo tekmovalci utrpeli med tekmovanjem 8. slovenskega športnega tedna ali za posledicami te prireditve, prireditelji ne prevzemajo nobene odgovornosti.

Literarni, slikarski in fotografski natečaj

18. Prireditelj razpisuje v okviru VIII. športnega tedna tudi literarni, slikarski in fotografski natečaj z naslednjimi določili:

a) predložena dela morajo vsebinsko zajemati področje športa, telesne kulture, telesne vzgoje, skavtizma ali taborništva, rekreacije, planinstva, alpinizma in podobno. Vsa dela morajo biti spodobne vsebine.

b) Vsak udeleženec lahko sodeluje na natečajih z več deli enakih ali različnih literarnih oblik oziroma fotografskih in slikarskih tehnik.

c) Literarna dela morajo biti tipkana na stroj v 4 izvodih in ne smejo obsegati več kot 10 pisarniških listov dvojnega presledka. — Velikost predloženih slikarskih del je poljubna. — Fotografije morajo biti formata vsaj 24x30 cm.

č) Predložena dela bodo ocenjevale komisije, ki jih bo imenoval prireditelj. V vsaki komisiji (literarni, slikarski in fotografski) bo en predstavnik prireditelja. Imena članov komisije bodo objavljena ob podelitvi nagrad. Vsaka komisija bo sama določila način ocenjevanja. Odločitve komisije so nepreklicne.

d) Komisije bodo določile prednostni vrstni red za šest najboljših del, ki bodo nagrajena z diplomami, vendar pa si komisije pridržijo pravico, da boljših mest ne podelijo, če kakovost izdelkov kakovostno ne bi bila na primerni višini. Komisija lahko tudi zavrne vsako delo, ki ne bi odgovarjalo tehničnim in vsebinskim določilom tega razpisa.

e) Vsa predložena dela morajo imeti vsebinski naslov dela, opremljena pa morajo biti tudi z geslom, pri literarnem natečaju na zgornjem delu nad naslovom, pri fotografskem in slikarskem pa na hrbtni strani. Vsa dela istega avtorja morajo imeti isto geslo, a različne naslove. Vsak udeleženec natečajev mora v priloženi zaprti zalepki navesti naslednje podatke: geslo, ki je navedeno na predloženem delu, svoj primek, ime, naslov in eventualno društvo, za katero nastopa. Če udeleženec ni prijavljen za nastop v športnem delu tekmovanja mora v zalepki priložiti tudi prijavnino 100 lir, katero plača samo enkrat, čeprav se udeležuje enega ali več natečajev z več deli. Na zunanjem delu zaprte zalepke mora biti zapisano geslo predloženega dela.

f) Vsa dela morajo biti predložena v Trstu v Tržaški knjigarni v dneh in ob času, ko se sprejemajo tudi prijave za športne nastope (glej čl. 8). Kasnejših predložitev prireditelj ne bo upoštevalo.

g) Prireditelj si pridržuje pravico, da katerokoli predloženo delo priobči v dnevnem tisku brez pravice do odškodnine.

h) Tipkopisi literarnih del se ne vrnejo. Slikarska in fotografska dela bodo lastnikom na razpolago pol ure po zaključku VIII. športnega tedna. Po tem roku jih bodo lahko osebno prevzeli na sedežu ŠZ Bor, Trst, Vrdelska cesta 7, v času enega meseca. Po tem roku se dela več ne vrnejo.

19. Prireditelj si pridržuje pravico, da katerokoli zgornjo določbo spremeni po svoji uvidevnosti.

Trst, 23. 9. 1965.

Š. Z. BOR

DUŠAN MORAVEC

Repertoarna samostojnost in odvisnost slovenskega gledališča v Trstu (1902-1920)

11.

(Ponatis iz «Dokumentov slovenskega gledališkega muzeja 4» - Ljubljana)

177. Sudermann H., Sreča v zatišju, 30. 11. 1913
178. Traversi G. A., Svatbeno potovanje, 8. 12. 1913
179. Jones S., Gejša, 2. polovica dec. 1913
180. Ohnet G., Lastnik plavžev (Fužinar), 11. 1. 1914
181. Sardou V., Domovina, 18. 1. 1914
182. Avtomobilist, 25. 1. 1914
183. Shakespeare W., Romeo in Julija, 1. 2. 1914
184. Finžgar F. S., Divji lovec, 2. 2. 1914
185. Spažinskij I. V., Gospa majorka, 15. 2. 1914
186. Schönthan F.-Kadelburg G., Gospod senator, 1. 3. 1914
187. Blumenthal O.-Kadelburg G., Martin Smola (Kinematograf), 8. 3. 1914
188. Jurčič J.-Česnik I., Domen, 15. 3. 1914
189. Zumpe E.-Krieg K., Navihanci, 22. 3. 1914
190. Mihaelis S., V plamenu revolucije, 25. 3. 1914
191. Tomič J. E., Baron Trenk in njegovi pandurji, 5. 4. 1914

d) Obnovitev Slovenskega gledališča po prvi svetovni vojni 1918-20

Režiser prve sezone M. Skrbinšek, druge E. Kralj in M. Sila

192. Blum E.-Touché R., Nervozne ženske, 25. 3. 1918
193. Schönthan F. in P., Ugrabljene Sabinke, 14. 4. 1918
194. Niccodemi D., Perjanica, 4. 5. 1918
195. Czinner P., Maska satana, 26. 5. 1918
196. Kmetova M., Mati, 6. 10. 1918
197. Neurode K., Nihilistka, 6. 10. 1981
198. Čehov A. P., Medved, 6. 10. 1918
199. Petrović P., 12. 10. 1918
200. Molnar F., Vrag, 17. 11. 1918
201. Thoma L., Morala, 28. 11. 1918
202. Rovetta G., Nepošteni, 6. 12. 1918
203. Turgenjev I. S., Tuji kruh, 12. 12. 1918
204. Schönherr K., Zemlja, 19. 12. 1918
205. Ogrinec J., V Ljubljano jo dajmo, 26. 12. 1918
206. Laufs K., Vražja misel, 2. 1. 1919
207. Cankar I., Kralj na Betajnovi, 11. 1. 1919
208. Jurčič J. - Govekar F., Deseti brat, 16. 1. 1919
209. Strindberg A., Oče, 23. 1. 1919
210. Schwayer A., Red iz nravnosti, 30. 1. 1919
211. Engel A. - Horst J., Pereant možje, 6. 2. 1919
212. Lengyel M., Tajfun, 20. 2. 1919
213. Finžgar F. S., Divji lovec, 6. 3. 1919
214. Rovetta G., Papa ekscelenca, 13. 3 1919
215. Ibsen H., Strahovi, 27. 3. 1919
216. Cankar I., Lepa Vida, 10. 4. 1919
217. Cankar I., Za narodov blagor, 16. 4. 1919
218. Morré K., Revček Andrejček, 24. 4. 1919
219. Funtek A., Tekma, 30. 4. 1919
220. Jurčič J. - Kersnik J. - Govekar F., Rokovnjači, 8. 5. 1919
221. Cankar I., Pohujšanje, 17. 5. 1919
222. Kristan E., Samosvoj, 25. 5. 1919
223. Schönherr K., Žena vrag, 27. 5. 1919
224. Cankar I., Hlapci, 31. 5. 1919
225. Wildgans A., Uboštvo, 7. 6. 1919
226. Finžgar F. S., Veriga, 13. 9. 1919
227. Bilhaud P. - Hennequin M., Njegova hišna (Nelly Rozier), 18. 9. 1919
228. Sudermann H., Čast, 27. 9. 1919
229. Brandon T., Charleyeva teta, 9. 10. 1919
230. Ohorn A., Bratje sv. Bernarda, 16. 10. 1919
231. Strauss R., Skledoliznik, 23. 10. 1919
232. Bisson A., Nadzornik spalnih vozov, 30.10.1919
233. Strindberg A., Pelikan, 6. 11. 1919
234. Ribičič J., Hudournik, 8. 11. 1919
235. Ribičič J., Grom in peklo, 8. 11. 1919
236. Bisson A., Madame Bonivard, 20. 11. 1919
237. Andrejev L., Anfisa, 27. 11. 1919
238. Ibsen H., Nora, 4.12.1919
239. Gogolj N. V., Revizor, 11. 12. 1919
240. Vojnović I., Ekvinokcij, 18. 12. 1919
241. Kristan E., Tovarna, 3. 1. 1920
242. Bach E. - Arnold F., Španska muha, 15.1.1920
243. Champol - Nion C., Simona, 22. 1. 1920
244. Molière J. B., Skopuh, 29. 1. 1920
245. Guimera A., V nižavi, 26. 2. 1920
246. Bahr H., Koncert, 7. 3. 1920
247. Bernstein M., Greh, 11. 3. 1920
248. Milčinski F., Cigani, 25. 3. 1920
249. Tolstoj L. N., Moč teme, 5. 4. 1920
250. Schönherr K., Otroška tragedija, 15. 4. 1920
251. Govekar F., Legionarji, 22. 4. 1920
252. Novačan A., Veleja, 12. 6. 1920.

KONEC

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50.— din, mesečno 1.000.— in letno 10.000 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst